NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

פרייז 15 גראשען

היינט 12 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 72 | Łódź, Czwartek, 25 marca 1937 | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21 טעל. 224-71 Adres Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 1.06 | לאדז, דאנערשטאג פ' שמיני י"ג ניסן תרצ"ז | 15-טער יארגאנג

פארביסענע שלאכטען ארום מאדריד

פאשיסטען ברענגען אום אומשולדיגע מענשען אין שפאנישע שטעט

אינטערנאציאנאלער קאנטראל גייט אריין אין קראפט דעם 29. ד. ח.

מאדריד, 24 (ספ. טעל.)
„אגענטור פרעס" איז מודיע: דער אנפירער פון רעגירונגס - מיליטער גענעראל מיאכא וויל אויסנוצען די בהלה צווישען דעם אויפשטענדיגען מיליטער אויף דעם צפון-מזרח'דיגען פראנט, כדי צו געווינען די שליסעל - פאזיציעס פון שונא. ביז אין שפעטער נאכט האבען אויפן פראנט גוודאלאיארא אנגעהאלטען די קאמפען, וואס זענען געשטיצט געווארען פון א שטארקען ארטילעריע־פייער.

לויט ידיעות פון די רעגירונגס־קרייזען, האבען די אויפשטענדיגע באקומען פארשטארקונגען פון דייטשלאנד און איטאליען, כדי צו שטערען די איבערגרופירונגען פון די אויפשטענדיגע אפטיילונגען, האבען עטליכע רעגירונגס־עסקאדרעס פון יעגער און באמבארדיר - עראפלאנען באשאסען די פיינטליכע פאזיציעס. אויפן אפשניט כאראמא זענען די אויפשטענדיגע אריבער אין א געוואלטיגען קאנטר־אטאק, וועלכע איז צוריקגעשלאגען געווארען. דער אנגריף איז געווען געווענדעט אויפן שטעטעל מאראטא דע טאידן. אויף דעם אפשניט זענען די קאמפען געפירט געווארען אויף באגנעטען. אין רעזולטאט זענען די אויפשטענדיגע אפגעשויסען געווארען.

אין מאדריד, אין אוניווערזיטעט־קווארטאל הערשט א לעבהאפטע טעטיקייט. די רעגירונגס־ארטילעריע באשיסט די אויפשטענדיגע. די קאמפען זענען אומבאשרייבליך פארביסען.

אויף אנדערע פראנטען זענען די אפעראציעס כמעט אפגעשטעלט צוליב די שטארקע גאס־רעגענס.

וואלענסיא, 24 (ספ. טעל.)
צוויי אויפשטענדיגע קריגס - שיפען האבען נעכטען 8 אווענט באשאסען די פארט־שטאט קאסטעלאן, וואס געפינט זיך 60 קילאמעטער פון וואלענסיא. די באמבארדירונג האט געדויערט 15 מינוט. 10 מענטשען זענען דערהרג'עט געווארען. עס זענען פאראן פיל פארוואונדעטע.

לאנדאן, 24 (ספ. טעל.)
דער נישט־אינטערווענץ - קאמיטעט האט נאמינירט דעלעגאטען, וועלכע וועלען אויספירען דעם פלאן פון קאנטראל, וועלכע וועט אריין אין קראפט דעם 29 ד. ח.

אויך דער איטאליענישער דעלעגאט האט אפראבירט די דאזיגע נאמינאציע.

וויכטיגע פאליטישע באראטונגען אין לאנדאן

פון בעלגישען קעניג מיט די ענגלישע מלוכה־מענער

לאנדאן, 24 (ספ. טעל.)
די פרי־מארגען־צייטונגען רעדען ארום דעם וויזיט פון בעלגישען קעניג, אונטערשטרייכענדיג די וויכטיגקייט פון די פאליטישע באראטונגען, וואס קומען פאר ביי דער געלעגנהייט.

דער דיפלאמאטישער קארעספאנדענט פון „טיימס" ערקלערט, אז דער קעניג לעאפאלד האט פארגעשטעלט א פראיעקט צו רעוויזירען דעם סטאטוס פון בעלגיען אין די ראמען פון מערב־אייראפעאישען זיכערהייטס־סיסטעם. דער פארלויף פון די געשפרעכען פון קעניג לעאפאלד מיט מיני. אידען און פרעמיער באלדווין געווען א גינסטיגער. נאך חגא וועט דער בעלגיש־בריטישער קאנטאקט באנייט ווערען. עס איז אויך נישט אויסגעשלאסען, אז דעמאלס זאל פארעפענטליכט ווערען א דעקלאראציע.

אויך דער „דיילי טעלעגראף" שטעלט פעסט, א גינסטיגען פארלויף פון קעניג לעאפאלד'ס אונטערהאנדלונגען מיט די ענגלישע מאכט־האבער.

דער בעלגישער קעניג האט אויפגעקלערט, אז אין א געענדערטער סיטואציע וועט בעלגיען נישט קענען זיין געבונדען דורך אן אפמאך מיט ענגלאנד און פראנקרייך געגען דייטשלאנד.

„דיילי העראלד" גיט איבער, אז אין דער צוקונפט וועט די בעלגישע פאליטיק זיך סומך זיין אויף די דריי פרינציפען פון אומאפהענגיגקייט, נייטראלקייט און אביעקטיווקייט לגבי די שכנים.

לאנדאן, 24 (ספ. טעל.)
„טיימס" מעלדעט, אז דער בעלגישער קעניג האט ערקלערט, דאס די באוואפענטע מאכט פון בעלגיען וועט דערפיהרט ווערען צו אזא מדרגה, אז זי וועט זיין גענוג שטארק, בכדי זיך צו קענען געגענשטעלען אלע אומגעריכטע אנפאלען פון דרויסען. אלס קאנסטיטוציאנעלער מאנארך האט דער קעניג גערעדט פריוואט, אבער מיט אויטאריטאטיווער פעסטקייט.

קלאנגען וועגען נאענטע נייע סיים־וואהלען

ווערסיעס, וואס ווערען געבוירען אין די ווארשאווער פאליטישע קרייזען

ווארשא, 24 (טעלעפאניש)
היינט די פארלאמענט־סעסיע איז ערשט פארענדיגט געווארען, האבען אין די ווארשאווער פאליטישע קרייזען שוין באצייטענס זיך פארשפרייט כל־ערליי פלאטקעס, ווערסיעס און קלאנגען.

אזוי גיט מען איבער א קלאנג, אז דער סיים וועט זיך שוין מעהר נישט צונויפקומען; עס ווערען געפלאנט נייע סיים־וואהלען. צו די נייע וואהלען זאל דער נייער לאגער שוין ארויסטרעטען אלס גאנצער.

אן אנדערע ווערסיע וויל האבען, אז דער סיים וועט דווקא גאר אינגיכען זיך צונויפקומען, כדי דורכצופיהרען א גאנצע רייה גאר וויכטיגע געזעץ־פראיעקטען פון דער רעגירונג און פון באזונדערע דעפוטאטען.

אז דער לעצטער קלאנג איז מעהר קרוב לאמת באווייזט דער פאקט, אז די רעגירונג האט נאך ביז איצט נישט באקומען קיין פולמאכטען וועגן דעם.

אלזא, ווערסיעס — וועלכע איז מער צו גלויבן?

מארשאלקעס פון סיים און סענאט

ארויסגעפאהרען קיין ספאלע צום מלוכה־פרעזידענט

ווארשא, 24 (טעלעפ.) צוליב'ן פארענדיגען די פארלאמענטארישע סעסיע זענען די מארשאלקעס פון סיים און סענאט ארויסגעפאהרען קיין ספאלע, וואו עס פארברענגט איצט דער מלוכה־פרעזידענט, בכדי איהם אפצוגעבען א באריכט וועגען די ארבייטען פון דער נאר־וואס געשלאסענער סעסיע.

ענדערונגען אין אינערן־מיניסטעריום

נייער נאטשעלניק פון דער נאציאנאליטעטן־אפטיילונג

ווארשא, 24 (טעלעפאניש)
דער אינערן־מיניסטער האט נאמינירט דעם נאטשעלניק פון דער פאליטישער אפטיילונג ביים אינערן־מיניסטעריום אלס ווארשאווער וויצע־וואיעוואדע; דער אינספעקטאר פון פאליטישען דעפארטאמענט יאן סאוויצקי איז נאמינירט געווארען אלס נאטשעלניק פון דער נאציאנאליטעטן־אפטיילונג. דער ביזאיצטיגער נאטשעלניק פון דער נאציאנאליטעטן־אפטיילונג סטשעגעס - סחבעצקי איז אריבער אין וואיעוואדעשאפט.

הויכשולען זאל מען עפענען באלד נאך די חגאות

ווארשא, 24 (טעלעפאניש)
נעכטען איז פארגעקומען א זיצונג פון סענאט פון ווארשאווער פאליטעכניקום. עס איז וואהרשיינליך, אז דאס פאליטעכניקום ווי אויך אלע אנדערע געשלאסענע הויכשולען וועלען געעפנט ווערען דעם 5־טען אפריל, באלד נאך פאסכא.

צו אונזערע לעזער!

דער מארגענדיגער ערב־יום־טוב־נומער פון

„נייעם פאלקסבלאט"

וועט ערשיינען אין א פארגרעסערטע צאהל זייטען. א חוץ דעם שטענדיגען רייכען אינפארמאציע - מאטעריאל, פוי פון דער גאנצער וועלט, סיי פון ווארשא און גאר באזונדער אלזייטיג פון לאדז— וועט דער נומער אנטהאלטען א רייע פובליציסטישע, ליטערארישע און הומאריסטישע ארטיקלען און דערציילונגען פון:

י. אוגער, יצחק קאצענעלסאן, משה בראדערזאן, ד"ר ח. זשיטלאווסקי, ד"ר ש. צמח, מנשה אונגער, ד"ר מ. בלאך, מיכאל יא, י. אבערזשאנעק, ד"ר יעקב מייטליס, י. פערלמאן, בן־הדור, מישא טראיאנאוו, הינדע לעווי, גראף קאלי א. א.

אויך ספעצ. הומאריסטישע ביילאגע דער קונדס צוליב דער גרויסער אויפלאגע איז אונזער ערב־פסח־נומער דאס פאסיגסטע און צוועקמעסיגסטע ארט פאר

אנאנסען,

וועלכע ווערען אנגענומען היינט א גאנצען טאג אין אונזער אדמיניסטראציע פעטריקאווער 21 טעל. 224-71.

25 מיליאן זלאטעס אויף ווינטער־הילף

איז געזאמעלט געווארען אין פוילען

ווארשא, 24 (טעלעפאניש)
אונטער פארזיץ פון מיניסטער זיכהראם־קאשטשאלקאווסקי איז פארגעקומען א זיצונג פון דער הויפט־קאמיטעט פון אלפוילישען בירגער־קאמיטעט פון ווינטער־הילף עס שטעלט זיך ארויס, אז אין משך פון די לעצטע 4 חדשים האט מען אין לאנד צוזאמענגעזאמעלט אין געלט און אין פראדוקטען 25 מיליאן זל. אויף ווינטער־הילף פאר ארבייטסלאזע.

מיג. קאשטשאלקאווסקי האט אין זיין רעדע ערקלערט, אז די ווינטער־הילף־אקציע וועט געפיהרט ווערען ביז'ן 30 אפריל.

א ווויסט מזל צו שויבען

האט די רעדאקציע „וויאדאמאשטשי ליטעראצקע"

ווארשא, 24. (טעלעפאניש) אומבאקאנטע פארברעכער האבען אויסגעהאקט די שויבען פון רעדאקציע־לאקאל „וויאדאמאשטשי ליטעראצקע", עס איז שוין דער פינפטער פאל פון האקען די שויבען פון דער דאזיגער צייטונג.

אויסגעדריקט צוטרוי בלומס רעגירונג

בעת דער לעצטער פאליטישער דעבאטע אין פארלאמענט

פאריז, 24 (ספ. טעל.)
אין די פארלאמענטארישע קרייזן קאמענטירט מען מיט צופרידענהייט דעם רעזולטאט פון דער אפשטימונג פון צוטרוי-פארשלאג אפר בלומ'ס רע־גירונג. מען שטעלט פעסט די לעבענס-פעהיגקייט פון דער בלום-רעגירונג מיט'ן פאקט, פון 362 שטימען פאר און געגען 215, ד.ה. די רעגירונג גרו־פירט ארום זיך די ביז-איצטיגע מערהייט, א חוץ די 12 ראדיקאלען, וואס האבען זיך אפגעהאלטען פון שטימען. אויף אזא אופן האט די רעגירונג פאר'ן אנהויב פון די פעריען דערגרייכט א אפראַ־באטע פון איהר ביז-איצטיגער פאליטיק, ליקווידי־רענדיג אויף אזא אופן די געפעהרליכע פאליטישע קאנסעקווענצען, וואס עס האבען געקענט ברענגען נאך זיך די בלוטיגע געשעהענישען אין קלישי.
די איצטיגע פאליטישע דעבאטע אין פארלאמענט האט אגב געבראכט צום אויסדרוק די שטעלונג פון די פארטייען פון דער רעגירונגס-מערהייט בנוגע מיט'ן פאלקס-פראנט.
די געשעהענישע זאין קלישי ווי אויך בנוגע דער אינערליך פאליטישער סיטואציע. טראץ די מיי־נונגס-פארשידענהייטען צווישען די ראדיקאלען און קאמוניסטען איז קיין איינע פון די דאזיגע פראנצוי־זישע פארטייען איצט נישט גענויגט איבערצורייסען

כשר לפסח

די באוואוסטע יודישע
שאקאלאד-פאבריק

„ZŁOTY RAJ"

אינהאבער: ש. האלפעריז.

מאכט בעקאנט איהרע ג' קונדשאפט, אז צום פארשטעהענדען פסח איז זי פארזעהן מיט א רייכען אויסוואהל פון פארשיד.

שאקאלאד, קארמעלעז כשר לפסח אפילו למהדרין מן המהדרין

פערעקויף-שטעלען:
פילסודסקיעגא 50
זאוואדזקא 11
שרודמיעסקא 7

בעמערקונג: דאס אלעס ווערט אויסגעארביימ בהכשר גמור אונטער השגחה פון אנשים כשרים ונאמנים.

כשר לפסח

הורט און דעטייל!

א פריילעכען יום-טוב!

וועט זיכער האבען דער, וואס וועט זיך פערזעהען מיט געטרענקער אין

Bar a la Fourchette

62 פיעטריקאווער 62, טעל. 183-64

דארט בעקומט איהר וויין, מעהד, שפריט, ליקיער און שליוואוויץ פון פערשידענע פירמען צו פאבריקס־פרייזען. אלעס כשר לפסח!
בעמ.: באשטעלונגען ווערען זאפארט צו הויזע אפגעשיקט.
אכטונג! חול המועד איז דער באר טעטיג.

אכטונג
שליוואוויץ און ליקער
כשר לפסח
די אלט-בעקאנטע פאבריק
יוסף קראניק און זוהן, לעמבערג

עמפפעהלט אויף פסח שליוואוויץ און ליקיער אויך קאניאק אין דער בעסטער קוואליטעט. עס ווערט געבעטען אכטונג צו געבען אויף אונזער פירמא אויף יעדען פלעשעל, ווייל נור דאס גיט א פולע גאראנטיע, אז די משקאות זענען אמת'דיג גוט און כשר לפסח אפילו למהדרין מן המהדרין. — אונזערע פסח'דיגע משקאות זענען צו בעקומען אין אלע וויין-געשעפטען און מיר בעטען דיזעלבע איבעראל צו פערלאנגען.
יוסף קראניק און זוהן, לעמבערג.
עקזיסטירט פון 1872 יאהר.

ווירקליגע איבעראשונג פאר לאדז און פראווינץ!

די באקאנטע הוט-פירמע

„SZERLAUNS"

10 פיעטריקאווער 10, טעל. 231-09

וואס האט זיך שוין ערווארבען דעם פולען צוטרוי פון ג' פובליקום טיילט מיט, אז צום באפארשטעהענדען יום-טוב עמפפעהלט איך דעם גרעסטען אויסוואהל חיין די עלעגאנטסטע

HÜCKEL מארקע הערן-היטען

און פון אנד. ערשטקלאסיגע פירמעס.

מיר באזיצען דעם גרעסטען אויסוואהל פון אלערליי יודישע טוכענע און סאמעטענע היטלעך פון דער בעסטער קוואליטעט, ווי אויך די נייעסטע - מאדערנסטע קינדער־, שילער- און ספארט-היטעלער פון די נייעסטע פארבען. ביליגסטע פרייזען. —

רעיעלסטע בעהאנדלונג! הורט און דעטייל!

שבת און יום-טוב איז דאס געשעפט געשלאסען

אכטונג
וויין, מעהד, כרמל, שפריט, שליוואוויץ
כשר לחג הפסח - בעקומט איהר צו קאנקורענץ-פרייזען אין מיין וויין־האנדעל גלובנא 63,
שמואל שטרויסמאן

פענסיאנאט „גראנד"

ווישניאווא-גורא ווילא זאלצמאן ביים וואלד — טעל. 12
בעשטעלונגען אויף יום-טוב ווערט אנגענומען אויפן ארט אדער טעלעפאניש.
כשר כשר

שטר מכירת חמץ
זגם פרוזבול
זאכאדניא 49, טעל. 173-57,
לינקע אפיצינע רעכטס
ביי הר"ר יהושיע פרידענזאן
בהר"ר שמעלקי ז"ל מורה הוראה דפה.

לחג הפסח

איז ביי מיר צו באקומען אלע סארטען
ראדזינער-ווייך
ווי אויך אריגינעלע
אונגער - וויין, מעהד, כרמל,
ייש ושליוואוויטש ש"פ
די בעסטע סחורה צו ביליגע פרייזען
מיט אכטונג
משה אלטער
לאדז, זאוואדזקא 10, טעל. 230-78.

ארץ-ישראל-ווין
און אונגאר-ווין
זעהר ביליג!!! כשר לחג הפסח!
אויך צמוקים
כשר לבפה"ג
אפלאש נור 90 גר.

צו בעקומען נור אין דער בעקאנטער פירמע
„ZŁOTE GRONO"
אינה, גוטער און לעווינסאן (פריהער י. מ. גוטער
נאוואמיעסקא 19, טעל. (215-83 (167-83
וועלכע אימפארטירט זעלבסט דירעקט פון אייגענער אויסארבייטונג פון ארץ-ישראל און אונגארן.
ס'איז אויך צו באקומען פארשידענע גוטע ווייגען און מעהד פון אייגענער אויסארבייטונג צו זעהר ביליגע פרייזען.
פערלאנגט אין אלע וויין-האנדלונגען אונזערע וויינען מיט דער מארקע „ZŁOTE GRONO"

פסח-קוך פון תומכי-אורחים
ענגלישער זאל, אל. 1 מאי 2
די פארוואלטונג פון „תומכי אורחים" טיילט מיט, אז די פערזאנען וואס ווילען עסען פסח אין דער קוך דארפען זיך פארשרייבען אין קאנצעלאריע פאמארסקא 18, הייבט, דאנערשטאג פון 9 פרי ביז 6 אווענד און מארגען, פרייטאג פון 8–11 פארמיטאג.
די פארוואלטונג.

באקאנטמאכונג.

דערמיט מאכען מיר באקאנט דער יודישער באפעל־קערונג, אז אין די עופות-שעכט-הייזער: וואל־בארסקא 8, זאכאדניא 58, יוליושא 36 און צעגלאנא 11 (באלוט) וועט געשאכטן ווערן מוצש"ק (2-טע נאכט יום-טוב) ביז 10 ביינאכט. נאר געגען פאראויס אויסגעקויפטע קוויטלעך. גלייכצייטיג בעטען מיר די באפעל־קערונג, אז ביים קויפען געשאכטענע עופות, אכטונג צו געבען אויף די פלאמבעס, ווייל אהן א פלאמבע איז נבלה וטרפה און א שאלה אויף די כלים.

ועד הרבנים לעדת לודז.

באקאנטמאכונג
מיטאגען
גוטע געשמאקהאפטע היימישע
בעקומט איהר נאר ביי
רייזמאן
פיעטריקאווער 6 איז הויף, I שטאק
בעמערקונג: פסח ספעציעלע יום-טוב'דיגע מאהלצייטען און מיטאגען שטרענג כשר שטרענג כשר

גערעדנקט!
אז קויפען סחורה איז נאר ביי
שטשעשליווי
וואו ס'געפינט זיך אויף לאגער צום זומער-סעזאן א גרויסער אויסוואהל פון אריגינעלע
ביליצער און טאמאשאווער סחורות
אויף אנציגער און פאלטענס
פון די בעסטע קוואליטעטען. —:— קומט און איבערצייגט אייך
R. SZCZĘSLIWY
לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5
טעל. 156-09.
גערענקט פראנט II שטאק.

W święta Wielkanocne
dnia 28 i 29 marca 1937 r. odbędą się
Podwieczorki taneczne
w **W. I. Z. O.** Piotrkowska 86
staraniem Grona-Młodzieży przy Stow.
„Nosen-Lechem" w Łodzi.
Początek o godz. 5 po poł.

כשר דער באוואוסטער ניי-רעמאנטירטער כשר
כשר'ער פענסיאנאט
„ELIDA"
אין פאדעמבע, ווילא „גראנד"
טעל. Tuszyn 2.
נעהמט שוין אן אויף פסח געסט
און עמפפעהלט שעהנע, זוניגע צימערען מיט עלעקטריש ליכט, צענטראל-בעהייצונג, קאנא־ליזאציע, פליסענד וואסער, באדעצימער, ראדיא, טע־לעפאן אויפן ארט — פערשיד. פערוויילונגס-פלעצער
מיט אכטונג אינה.: ש. לובינסקי

Dr. Wajnberg
ספעציאליסט פאר לונגען, האריץ און ספלעראז קראנקהייטען
פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02
נעמט אן פון 9-10 פרית, 5-8 אוו. 8-9 אוו.

כעמיש-באקטעריאלאגישע אבאראטאריום
פ. שאץ
פיעטריקאווער 37

„יודען אין א״י האבען אזא רעכט צו פארטיידיגען זיך, ווי די איינוואוינער פון ענגלאנד"

ערקלערט קאלאניען=מיניסטער ארמסבי=גאר ווענען דער לאגע אין א״י

לאנדאן, 24 (יט״א טעלעגראפיש)

אויף דער היינטיגער זיצונג פון פארלאמענט האט דער לייבאר־דעפוטאט קאמאנדאר פלעטשער אינטערפעלירט דעם קאלאניען־מיניסטער, צי קען ער נישט אפגעבען קיין ערקלערונג וועגען דער איצטיגער לאגע אין א״י.

קאלאניען־מיני. ארמסבי־גאר האט געענטפערט:

— די אלגעמיינע לאגע אין לאנד שטעלט זיך פאר אזוי, ווי איך האב זי געשילדערט אין מיין ערקלערונג פון 17 מערץ. וואס שייך דער זיכערהייט אין א״י איז די לאגע אין די דרום־דיסטריקטן נישט קיין אומנארמאלע. אין די צפון־דיסטריקטן דאגעגען זענען דורכגעפירט געווארען פיל ארעסטן. אויך אין ירושלים זענען דורכגעפירט געווארען ארעסטען פון פרעווענטיווען כאראקטער.

דער הויך־קאמיסאר סער ארטור וואוקאפ — האט דער מיניסטער צוגעגעבען — איז דעם לעצטען פרייטאג צוריקגעקומען קיין א״י און ער פירט איצט דורך אן אינספעקציע־רייזע איבער׳ן גליל, וואו עס זענען פארגעקומען די לעצטע אומרוהען.

איך ערווארט — האט ארמסבי־גאר פארענדיגט — אין די נאהענטסטע טעג א מיטטיילונג פון הויך־קאמיסאר וועגען דער לאגע, ווי ער האט זי געפונען נאך זיין צוריקקעהר קיין א״י.

דעפוטאט קעמפבעל סטיווען פרעגט דעם מיניסטער, צי איז איהם באוואוסט, אז א ריכטער אין טבריה האט געזאגט א יודישען באשולדיגטען, וועלכער האט זיך פארטיידיגט געגען א־אבישע אנפאלער, דאס „אויב ער ווערט אנגעגריפען דארף ער זיך באהאלטען, און נישט פארטיידיגען זיך"? צי האבען — פרעגט דער אינטערפעלאנט — די יודען אין א״י נישט דיזעלבע רעכט אויף זעלבסט־פארטיידיגונג, ווי די איינוואוינער פון ענגלאנד?

ארמסבי־גאר ענטפערט:

— וואס שייך דער ערשטער פראגע האב איך נישט באקומען קיין אפיציעלען באריכט וועגען דעם, וואס דער ריכטער אין טבריה האט געזאגט דעם יודישען אנגעקלאגטען. וואס שייך דער צווייטער פראגע, קען איך נישט קיין גרונד, צוליב וועלכען די יודישע איינוואוינער פון א״י זאלען האבען דיזעלבע רעכט אויף זעלבסט־פארטיידיגונג ווי די איינוואוינער פון ענגלאנד.

דעפ. טאמאס וויליאמס פרעגט דעם מיניסטער, צי האט דער מופטי פון ירושלים און אנדערע מיטגלידער פון אויבערשטען אראבישען ראט אין א״י פארורטיילט די מערדערייען און געוואלט־מעשים, וואס זענען פארגעקומען די לעצטע צייט.

ארמסבי־גאר: דער קאמוניקאט, וואס איז ארויסגעגעבען געווארען מיט עטליכע טעג צוריק, דורך דעם אויבערשטען אראבישען ראט, האט גערופען די אראבער, זיי זאלען זיך נישט באטייליגען אין קיין געוואלט־ארויסטרעטונגען.

וויליאמס: צי זענען נאך דער פארעפענטליכונג פון דער דאזיגער ערקלערונג פון א־אבישען ראט מער קיין מערדערייען נישט פארגעקומען.

ארמסבי־גאר: עס זענען יא פארגעקומען.

דעפוטאט קעסלי: צי מיינט דער מיניסטער, אז דער אויבערשטער אראבישער ראט איז נישט געגען די געוואלט־ארויסטרעטונגען?

ארמסבי־גאר: אלע באווייזען, וואס איך פאר מאג, זאגען גיכער עדות, אז דער אראבישער ראט איז געגען טעראר.

דעפ. ווילפאן (לייבאריסט): ווי איז די מיינונג פון מיניסטער וועגען דער ארגאניזירונג פון אן ארמעע פון די בירגער פון א״י?

די פראגע איז געבליבען אהן אן ענטפער.

פראפ. איינשטיין אויף אן אויפנאהמע לכבוד פראפ. בערגמאן אין ניו־יארק

ניו־יארק, 24 (יט״א טעלעגראפיש)

אין אסטאר־האטעל איז היינט פארגעקומען א גרויסע אויפנאהמע פאר׳ן רעקטאר פון דער העברעאישער אוניווערזיטעט פראפ. הוגא בערגמאן. אין דער אויפנאהמע האבען זיך באטייליגט פיהרענדע פארשטייער פון דער יודישער געזעלשאפט און פון דער אמעריקאנער וויסענשאפטליכער וועלט. צוו. אנד. האט אין דער אויפנאהמע זיך באטייליגט דער קאנצלער פון דער ניו־יארקער אוניווערזיטעט. מיט א רעדע איז אויפגעטרעטען צוו. אנד. פראפ. אלבערט איינשטיין.

די ביינער פון יעקב דע־האז זאלען אריבערגעפיהרט ווערען קיין א״י

ניו־יארק, 24 (יט״א טעלעגראפיש)

אויף אן עפענטליכער פארזאמלונג צו באעהרען דעם אנדענק פון פארשטארבענעם ציוניסטישען פיהרער יעקב דע־האז איז היינט מיט א ווארימער רעדע צום אנדענק פון פארשטארבענעם אויפגעטרעטען דער פרעזידענט פון דער ציוניסטישער פעדעראציע אין אמעריקא און פון אמעריקאנער יודישען קאנגרעס ד״ר סטיפען וויז, וועלכער האט אונטערשטראכען די פארדינסטען פון דע־האז פאר דער ציוניסטישער באוועגונג, באזונדערס אויפן אמעריקאנער באדען. ד״ר וויז האט אויסגעדריקט די האפנונג, אז די ביינער פון דע־האז וועלען קומען צו קבורה אין א״י.

פוילישע דעלעגאציע אין לאנדאן
צו די קרוינונגס־פייערליכקייטען

ווארשא, 24. (טעלעפאניש) עס איז שוין ענדגילטיג פעסטגעשטעלט געווארען דער צוזאמענשטעל פון דער פוילישער דעלעגאציע צו די קרוינונגס־פייערליכקייטען אין לאנדאן, דעם מלוכה־פרעזידענט וועט רעפרעזענטירען דער אויסערן־מיניסטער בעק, וועלכער וועט זיין פארזיצער פון דער דעלעגאציע ווי אויך די מיטגלידער: דער קאנטר־אדמיראל אונרוג און מיניסטער מיכאל משטשיצקי.

באגרעניצט אין פוילען דעם צופלוס פון אויסלענדישע מעדיקער

ווארשא, 24. (טעלעפאניש) אויפן ווארשאווער פילסודסקי־אוניווערזיטעט האט מען אפגעשטעלט דאס איינשרייבען אויף דעם מעדיצינישער אפטיילונג אבסאלווענטען פון אויסלענדישע הויכשולען, ביז׳ן שליסען פון דער רשימה זענען פארשריבען געווארען 260 אויסלענדישע אבסאלווענטען, דערונטער 120 פון דייטשלאנד, וואו זיי האבען פארענדיגט די דארטיגע אוניווערזיטעטען און באמיהען זיך איצט וועגען רעכט צו פראקטיצירען אין פוילען.

פאריזער מילך־הענדלער
חאבן הפנים זיך וואס איינצורעדען..

פאריז, 24 (ספ. טעל.)

אין פאריז האבען היינט פארשטרייקט די מילך־הענדלער. זיי פאדערן, מען זאל זיי אנערקענען אלס שטאטישע ארבייטער מיט די זעלבע לוינען, וואס עס באקומען די שטאטישע אנגעשטעלטע.

קרומע ליניע פון דער ענגלישער פאליטיק אין א״י

„די רעגירונג איז באגאנגען א פעהלער, וואס זי האט נישט אפגעשטעלט די יודישע אימיגראציע ביז׳ן באריכט פון דער קעניגליכער קאמיסיע"

לאנדאן, 24 (יט״א טעלעגראפיש)

אין א לייט־ארטיקעל באהאנדעלט די „איווינג סטאנדארד" די לאגע אין א״י און פעסטשטעלענדיג, אז די איצטיגע אומרוהען זענען בלויז א פארזעצונג פון די טעראר־כוואליע פון זומער 1936 קומט די צייטונג צום אויספיהר, אז די שולד פאר דער געשאפענער לאגע דארף מען זוכען אין דער נישט אויסגעהאלטענער א״י־פאליטיק פון דער בריטישער רעגירונג.

די רעגירונג — שרייבט „איווינג סטאנדארד" — באמיהט זיך א־יסצופיהרען ביידע זיך געגענזייטיג אויסשליסענדע טיילען פון דער באלפור־דעקלאראציע: פון איין זייט בויען א יודישע נאציאנאל־היים אין א״י און פון דער אנדערער — אפהיטען די נאציאנאלע רעכט פון די אראבער. קיינער קאן נישט זאגען, ווי אזוי זאל מען צוזאמענברענגען אין איינקלאנג די ביידע סתירות׳דיגע כוונות. זיכער איז בלויז איין זאך: דער ביטערער שטרייט צווישען ביידע פעלקער וועגען דער באהערשונג פון א״י איז די סיבה פון די אומרוהען אין דעם דאזיגען לאנד.

היות — שרייבט דער „איווינג סטאנדארד" — דער הויפט־סוביעקט פון די ארבייטען פון דער קעניגליכער קאמיסיע איז די פראגע פון יודישער אימיגראציע, איז די רעגירונג באגאנגען א שווערען פעהלער, וואס זי האט נישט איינגאנצען פארבאטען די יודישע אימיגראציע ביז עס וועט ארויסגעגעבען ווערען דער באריכט פון דער קעניגליכער קאמיסיע. די רעגירונג האט בלויז רעדוצירט די יודישע אימיגראציע; מיט אנדערע ווערטער הייסט עס, אז אנערקענענדיג דעם פרינציפ, האט זי אבער נישט באזייטיגט דאס בייז. דאס וואס די אומרוהען קומען ווייטער פאר, איז בלויז די שטראף פאר דער דאזיגער נישט־ריכטיגער האנדלונג.

די רעגירונגס־פאליטיק אין ארץ־ישראל איז כסדר א וואקלדיגע. איינמאל דארף זי פאציפיצירן די אראבער, א צווייט מאל האט זי דעם צוועק צו מפייס זיין די יודען. די שאו־קאמיסיע האט אין 1930 געווארענט געגען דערלאזען א „איבער־מעסיגע יודישע אימיגראציע", ווי אין די יאהרען 1925 און 1926, ווען די אימיגראציע איז דערגאנגען ביז 46 טויזענד. און פונדעסטוועגען זענען בלויז אין דעם איינציגען יאהר 1935 אריינגעקומען קיין א״י קנאפע 62 טויזענד יודען. סער דזשאהן האופ־סימפסאן האט פעסטגעשטעלט, אז אין א״י איז מעהר נישטא גענוג באדען פאר פרישע זידלער, און אז דער פאר־האנענער באדען מוז באשטימט ווערען פאר „דעקלאסירטע אראבער", האבען די יודען פראטעסטירט, און דערויף איז געקומען דער מאקדאנאלד־בריף פון פעברואר 1931, וועלכער האט געגעבען אזא אינטערפרעטאציע פון סימפסאנ׳ס עמפעהלונגען, דאס די אראבער זענען ווידער געבליבען אונצופרידען.

אויב אין א״י זאל הערשען פרידען — פארענדיגט „איווינג סטאנדארד" — מוז איינמאל פאר אלעמאל איינגעשטעלט ווערען א קלארע פאליטיק, און ווען זי איז שוין פעסטגעשטעלט, מוז זי אויסגעפיהרט ווערען מיט אנטשלאסענהייט. אלערערשט איז נויטווענדיג, אז דער באריכט פון דער קעניגליכער קאמיסיע זאל ערשינען וואס שנעלער, דאס איז א ברענענדע נויטווענדיגקייט.

וויכטיגע זיצונג פון דער עקזעקוטיווע פון דער יודישער אגענץ
מיטן אנטייל פון די אמעריקאנער נישט־ציוניסטען

לאנדאן, 24 (יט״א טעלעגראפיש)

מיט׳ן אנטייל פון פרעזידענט ד״ר ווייצמאן, איז היינט פארגעקומען א וויכטיגע זיצונג פון דער עקזעקוטיווע פון דער יודישער אגענץ, אין וועלכער עס האבען זיך אויך באטייליגט פארשטייער פון די אמעריקאנער נישט־ציוניסטען, וואס ווילען אין לאנדאן. אין דער זיצונג האבען זיך באטייליגט פעליקס ווארבורג, ד״ר סאל לעווענשטיין און דזשארדזש באקער, וועלכע זענען נישט קיין מיטגלידער פון דער עקזעקוטיווע. פון די מיטגלידער פון דער עקזעקוטיווע זענען אנוועזנד געווען: פראפ. בראדעצקי, משה שערטאק, אליעזר קאפלאן און די נישט־ציוניסטישע מיטגלידער ד״ר מאריס קארפף, און ד״ר מאריס העקסטער.

ווי יט״א דערוויסט זיך, איז אויף דער היינטיגער זיצונג פון דער עקזעקוטיווע באהאנדעלט געווארען די לאגע אין א״י, ווי אויך די שטעלונג פון די נישט־ציוניסטען אין דער יודישער אגענץ. עס זעט אויס, אז בעת דער זיצונג איז אויך באטראכט געווארען פלענער וועגען דער נאך דער סעסיע פון ציוניסטישען אקציאנס־קאמיטעט, וואס וועט פארקומען תיכף קומענדער סעסיע פון אדמיניסטראטיוו־קאמיטעט פון טעט, וואס איז באשטימט אויפ׳ן 13־טען אפריל.

פארזיכער דיין עקזיסטענץ דורך שפארזאמקייט!
אמבעסטען דורך א וואקלאד־ביכעל פון דיין איינציגער אינסטיטוציע
BANK KUPIECKO-KREDYTOWY SP. w ŁODZI
29 PIOTRKOWSKA 29
די בעסטע באדינגונגען. געזעצליך געשיצט געהיימניש פון וקלאדען.
שטעלט אייך סאלידאריש אין די רייהען פון אונזערע אפשפארער!
מיט אייגענע כחות צו א געזיכערטער צוקונפט!

באראטונגען פון „מזרחי" אין ענגלאנד און אין דער שווייץ

לאנדאן (יט״א) לויט דער איניציאטיוו פון ענגלאנד איז פארגעקומען א באראטונג מיט׳ן אנטייל פון די לאקאלע פאראיינען, וואס איז געווען געווידמעט די באציהונגען צווישען מזרחי און דער ציוניסטישער פאראייניגונג און דעם קרן־היסוד. עס איז באשלאסען געווארען צו אקצעפטירען דעם אפמאך צווישען פראפ. פיק און פראפ. בראדעצקי, וועלכער רעגולירט די ארבייט לטובת דעם קרן היסוד און דעם קרן־א״י פון מזרחי.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם 35־יעהריגען יובילעאום פון מזרחי איז באשלאסען געווארען ארויסצושיקען א באגריסונגס־דעפעשע צום מרכז עולמי פון דעם מזרחי־וועלט־פארבאנד

זשענעווע (יט״א) אין ציריך איז פארגעקומען א צוזאמענפאהר פון דער שווייצארישער מזרחי־ארגאניזאציע. אין דער קאנפערענץ האט זיך באטייליגט, אלס דעלעגאט פון דער מזרחי־וועלט לייטונג ראבינער ד״ר גוראק, דער באריכט וואס איז צוגעשטעלט געווארען צו דער קאנפערענץ דערצעהלט, אז דער מזרחי־געדאנק פארשפרייט זיך אלץ מעהר צווישען דער יודישער יוגענד אין דער שווייץ. די יוגענד קאנצענטרירט זיך אין די ארגאניזאציעס פון „תורה ועבודה" און „ברית הנוער".

די קאנפערענץ האט אנגענומען פאלגענדע 2 רעזאלוציעס: די קאנפערענץ שיקט איבער דעם ישוב אין א״י איהר ברודערליכען גרוס. אין דער צווייטער רעזאלוציע דריקט אויס די קאנפערענץ צוטרוי דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע און ערווארט פון איהר פולשטענדיגע ערפיהלונג פון די באשלוסען פון לעצטען ציוניסטישען קאנגרעס אין לוצערן וועגען רעספעקטירען די יודישע טראדיציע און איבערהויפט דעם שבת־רוה אין עפענטליכען לעבען.

ווירקט אויף ארבעט כוסות
איז מיט דער מארקע
„בארוויך"

Dr. med. H. LUBICZ
ספעצ. פאר הויט וועגערישע קראנקהייטען און מענער־שוואכע
האט זיך איבערגעצויגען פון ציגעל־גאס 7 אויף
69 פילסודסקיעגא 69
(רוג נארוטאוויטשא) טעל. 141-32
נעהמט אן פון 8—10 פריה, 12—2 און 5—8 אוו
זונטאג און חגאות פון 9—11 פריה.

Dr. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער · שוואכע · בעהאנדלונג
סעקסועלע באראטונגען פון פסיכא — אנאליז
רענטגען־באשטראלונגען ביי הויט־קראנקהייטן
נעמט אן פון 8—11 און פון 5—8 אווענט
זונטאג און יום־טוב פון 9—12 בייטאג

אויספלוג קיין ווינע
פרייז 135 זל.
אויספלוג קיין לאנדאן און פאריז
ערלעדיגט
דאס וועלט=רייזע=ביורא
Union Lloyd
42 פיעטריקאווער 42
טעל. 107-87.

50.000 פונט שטיצע פאר דייטשע יודען

געשאפען דורכ'ן יודישען הילפס-פארבאנד אין ענגלאנד

לאנדאן, 24 (יט"א טעלעגראפיש) דער ענגלישער קאמיטעט צו העלפען די פליטים פון דייטשלאנד האט צונויפגעזאמעלט אויף קאלאניזאציע פון דייטשע יודען, 15 טויזענט פונט אויף הילף פאר די דייטשע יודען 50 טויזענד פונט שטערלינג. דערפון וועט 17,100 פונט גיין אויף ראפא און אמעריקא און 13,700 פונט אויף הילפס־ארבייט פאר די יודען פון דייטשלאנד גופא אויף הילף־ארבייט לטובת דייטשע יודען אין א״י.

יודישע מיליטער-פליכטיגע קענען פסח זיין אין דער היים

נישט דעם 2-טען נאר דעם 4-טען אפריל דארפען זיי זיך צושטעלען אין די פולקען

ווארשא, 24 (טעלעפאניש)

אויף אן אינטערווענץ פון מיליטערישען אויבער־ראבינער מאיאר שטיינבערג האט די מיליטערישע מאכט פאראורדענט, אז אלע יודישע מיליטער־פליכטיגע, וועלכע דארפען זיך דעם 2־טען אפריל ד. י. זיך שטעלען אין די באזונדערע פארמאציעס, קענען צוליב פסח, וואס פאלט אויס אין דעם ראזיגען טאג, זיך צושטעלען אין די פולקען דעם 4־טען אפריל אינדערפריה. דערביי דארפען די רעקרוטען ארויס־פאהרען פון זייערע וואוינערטער דעם 3־טען אפריל אין אווענט, ד. ה. מוצא יום־טוב.

די קארטע פאוואלאציעס און די באהן־בילעטען, וואס זענען אויסגעשטעלט אויפן 2־טען אפריל, וועלען דאן זיין גילטיג.

די דאזיגע פאראורדנונג איז חל פאר די יודישע מיליטער־פליכטיגע אין גאנץ פוילען.

סעמינאר פאר מנקרים ווערט געעפענט אין די נאנטסטע טעג

קאנפערענץ פון סענ. טראקטענהיים מיטן ווארשעווער וואיעוואדע

ווארשא, 24 (טעלעפאניש)

סענאטאר טראקטענהיים האט היינט קאנפערירט מיט'ן ווארשעווער וואיעוואדע מכח דעם ניקור פון די אונטערשטע חלקים פון די בהמות.

סענ. טראקטענהיים האט פארגעשטעלט דעם פלאן פון ווארשעווער ראבינאט ווי אויך פון אנדערע חכמים אין פוילען וועגען ארגאניזירען דעם ניקור וואס איז אן ענין פארן גאנצען יודישען כלל אין לאנד.

מ'דארף דערביי צוגעבען, אז שוין אין די נאענטסטע טעג ווערט אין ווארשא געעפענט א סע־מינאר פון מנקרים. דער ניקור־סעמינאר דארף אויסלערנען ניקור הונדערטער יודען און אויף אזא אופן אין א געוויסער מאס לעזען די פראגע וועגען הרחק אין בשר פליש.

אל־פוילישער צוזאמענפאהר פון יודישע סטודענטען אין ווארשא

רעזאלוציע געגען די אנטיסעמיטישע ארויסטרעטונגען אויף די הויכשולען

ווארשא, 24 (טעלעפאניש)

נעכטען א גאנצען טאג איז אין ווארשא פארגע־קומען א צוזאמענפאהר פון די יודישע סטודענטען־ארגאניזאציעס אין גאנצען לאנד. עס זענען אנגע־נומען געווארען א גאנצע רייה וויכטיגע רעזאלוציעס, דערונטער א רעזאלוציע וועגען דער ענערגישער אנטי־יודישער אקציע אויף די הויכשולען. די רעזאלוציעס וועלען איבערגעגעבען ווערען דעם בילדונגס־מיניס־טער. א ספעציעלע דעלעגאציע פון צוזאמענפאהר האט זיך געווענדעט אין בילדונגס־מיניסטעריום וועגען אן אודיענץ, וועלכע איז לעת עתה נאך נישט צושטאנד געקומען.

דער צוזאמענפאהר האט פעסטגעשטעלט, אז אויף די פוילישע הויכשולען איז די צאהל פון יודי־שע אקאדעמיקער באוואלטיג געפאלען, און דאס איז בעיקר א רעזולטאט פון די ענערגישע אונאנטוערעס אויפן ווארשעווער אוניווערזיטעט און פאליטעכ־ניקום.

עכט אריגינעלע

ארץ-ישראל-וויין אויף פסח

פון די בילע יודישע ישובים פון די אויסדערוועהלטע בעסטע קוואליטעטען מיט דער שוץ־מארקע „קרית ענבים" האט שוין אימפארטירט קיין פוילען

די קראקאווער אימפארט-געזעלשאפט א. פ.

„Zjednoczenie Importerów Win"

און געפינט זיך אין פערקויף אין לאדז. אין די בעסטע ווייו־האנדלונגען.

בעמערקונג: גיט אכטונג אויף דער שוץ־מארקע „KIRIAT ANAWIM"

און אויפ'ן הכשר פון הרב קוק זצ"ל און הרב זאנענפעלד נ"י

18 ברענענדיגע מענשען בעת א קאטאסטראפע מיט אן אויטאבוס

טשיקאגא, 24 (ספ. טעל.)

אין סאלעם, שטאט אילינאיס, איז געשעהן א גרויליגע אויטא־קאטאסטראפע. א אויטאבוס איז ארויפגעפאהרען אויף א באלוסטראדע פון א בריק און מאמענטאל זיך אנגעצונדען. אין די פלא־מען זענען אומגעקומען 18 פערזאן. עס זענען פאראן אויך 5 שווער - פארוואונדעטע.

מוסאליני האט געמוזט געברויכען געוואלטזאמע ווערטער...

אטאק פון דער איטאליענישער פרעסע אויף די אנטי-פאשיסטען

רוים, 24 (ספ. טעל.)

די גאנצע פרעסע קאמענטירט מוסאליני'ס נעכ־טיגע רעדע.

„לאווארא פאשיסטא" האלט, אז די ווערטער, וואס מוסאליני האט געברויכט אין זיין שמועס מיט'ן מיטארבייטער פון „דיילי מייל" האבען נישט באַ־וויזען צו באַרוהיגען געוויסע אויסלענדישע פאקטאַ־רען. דערפאר האט מוסאליני, נאך זיין צוריקקעהר פון ליביען געמוזט געברויכען געוואלטזאמע ווער־טער, מיט וועלכע עס סאלידאריזירט זיך דאס גאנצע איטאליענישע פאלק.

אן אנדערע צייטונג שרייבט, אז די איטאליענער האבען שטארקע נערוועון און דערפאר קען די מע־טיגע אפענסיווע פון געדרוקטען פאפיר געלענקט געגען איטאליען נישט אדורך אהן שפירען.

„טריבונא" באהויפטעט, אז דער פראפאגאנדע פון די פראפעסיאנעלע פאציפיסטען, וועלכע שטיצען מאראליש און מאטעריעל די רויטע רעגירונג אין וואלענסיא, גיט איטאליען פאלגענדען ענטפער: די איטאליענישע פרייוויליגע וועלען בלייבען אין שפאַ־ניען, כדי צו דערפילען די מיסיע, וואס זיי האבען אייגענוויליג גענומען אויף זיך, ביז'ן ענטגילטיגען

קאטאסטראפאלע פארפלייצונג אין קלייפעדא

א ריי שטעטלעך געפינען זיך אונטערן וואסער

ריגא, 24 (ספ. טעל.)

פון קלייפעדא טיילט מען מיט וועגען א פאר־פלייצונג אין דער געגענט פון דעלטא־ניעמען אויפ'ן שטח פון פאגעגין אין שילוטי. די פארפלייצונג, וואס איז אנטשטאנען ביינאכט, האט ארויסגערופען א שרעקליכע פאניק צווישען דער באפעלקערונג, וועלכע האט צוזאמען מיט'ן לעבעדיגען און טויטען אינווענטאר זיך געראטעוועט אויף לאדקעס, וועלכע זענען געווארפען געווארען דורך די שטורעמדיגע כוואליעס.

די הייזער און לאנדווירטשאפטליכע געביידעס אין פיל שטעטלעך שטייען אונטער'ן וואסער.

אין דער רעטונגס־אקציע באטייליגען זיך פייער־לעשער און מיליטער.

אויף דעם ניעמען שטייגט כסדר דאס וואסער.

אין די היטלערישע דרכים

יאפאן פארכאפט די אינזלען אויפ'ן פאציפיק

טאקיא, 24 (ספ. טעל.)

ענטפערנדיג אויף אן אינטערפעלאציע האט דער אויסערן־מיניסטער סאטא ערקלערט, אז יאפאן האט נישט בדעה אומצוקעהרען די אינזלען אויף דרום פון פאציפיק, וועלכע געפינען זיך אונטער'ן יאפא־נישען מאנדאט. פונדעסטוועגען וועט יאפאן פיהרען א פאליטיק פון אפענע טירען. מיניסטער סאטא האט נאך צוגעגעבען, אז דער דייטש־יאפאנישער אנ־טי־קאמוניסטישער אפמאך האט דעם צוועק פעסט־צושטעלען די אינטערנאציאנאלע צוזאמענארבייט גע־גען קאמינטערן.

דער פלאט־מיניסטער האט ערקלערט, אז יאפאן וויל נישט נאכמאכען דעם באוואפנונגס־גייעג.

Dr. med. Trepman

ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט־קראנקהייטען.

בעהאנדלונג פון מענער־שוועכע

אויף אלע ארט אנאליזען.

זאוואדזקא 6, טעל. 234-12

נעמט אן פון 8—11 נאכמ. און פון 6—9 אוונט

די שפאנונג צווישען לאנדאן און רוים

בערלין, 24 (ספ. טעל.)

אויף די ערשטע זייטען שרייבט די דייטשע פרע־סע וועגען דער שפאנונג, וואס איז אנטשטאנען צווי־שען לאנדאן און רוים. עס איז פארשטענדליך, אז אין די בערלינער פאליטישע קרייזען שרייבט מען צו די דאזיגע שפאנונג דער שפאנישער אנגעלעגנהייט און געוויס זענען די דייטשע סימפאטיעס אויף דער זייט פון רוים. די דייטשע קרייזען ווילען זיך אבער נישט אנגאזשירען אין דעם ענין און האלטען זיך אין רעזערוו.

נייע גרויסע פויערן-מאניפעסטאציע ווערט אויף אפריל ארגאניזירט דורך דער פויערן-פארטיי

ווארשא, 24 (טעלעפאניש)

די פויערן־פארטיי ארגאניזירט איצט א נייע פויערן־מאניפעסטאציע לויט'ן מוסטער פון דער אויגוסט־מאניפעסטאציע פון פארגאנגענעם יאהר אין נאוואשעליץ. דאס מאל זאל די מאניפעסטאציע פאר־קומען אויף די שלאכט־פעלדער הינטער ראדלאוויצע צום אנדענק פון טאדעאוש קאשטשושקי און די פויערן־העלדען פון דער צייט פון קאשטשושקא־אויפ־שטאנד. די דאזיגע מאניפעסטאציע וועט פארקומען אין דער צווייטער העלפט פון אפריל מיט'ן אנטייל פון פויערן פון גאנץ פוילען. מ'דערווארט א צונויפ־קום פון ארום 200,000 פויערן.

נייער דייטשער וויצע-אויסערן מיניסטער

בערלין, 24 (ספ. טעל.)

די קלאנגען, וואס קורסירען אין בערלין א לענגערע צייט, אז עס גרייטען זיך ענדערונגען אין אמט פון אויסערן־מיניסטעריום האבען היינט זיך באשטעטיגט אין אפיציעלען קאמוניקאט. עס שטעלט זיך ארויס, אז דער ביזאיצטיגער בורא־פעשטער דייטשער געזאנדטער מאקענזען איז נא־מינירט געווארען אלס אונטערשטאטס־סעקרעטאר אין אויסערן־מיניסטעריום אויפ'ן ארט פון פאר־שטארבענעם פאן בילאוו.

אלס דייטשער אמבאסאדאר אין וואשינגטאן איז באשטימט געווארען ד"ר דיקהאף.

אומגעקומען 130 מענשען איז אן אונטערגעגאנגען שיפעל

שאנכאי, 24 (ספ. טעל.)

אין דער פראווינץ יונאן, נעבען קונמינג איז אויפן טיך טאטטשי אונטערגעגאנגען א שיפעל מיט 130 פאסאזשירען, דערונטער א סך פרויען און קינ־דער. די קאטאסטראפע איז פארגעקומען בעת א שטורעם.

א מתנה פון יודישע קינדער פארן יודישען שרייבער

ווארשע (יט"א) אלס רעזאנאנס פון דעם צו־זאמענטרעף פון דעם יודישען שרייבער און יודישען לעהרער, וואס איז איינגעארדענט געווארען דורך דעם יודישען פען־קלוב, האט די פערוואלטונג פון יודישען פען־קלוב בעקומען צוגעשיקט פון דער יו־דישער פאלקס־שול אין וויסאקע־ליטעווסק א פרעכ־טיגען אלבום, צונויפגעשטעלט דורך די קינדער פון דער דאזיגער שול.

KINO TEATR MIRAŻ

11 LISTOPADA 16

גרויסער יום-טוב-פראגראם!

פרעכטיגע פוילישע מוזיקאלישע קאמעדיע

BOLEK i LOLEK

אין דער הויפט-ראלע:

Adolf DYMSZA

אנהויב 4 נ"מ, זונטאג און יו"ט 12 בייט.

וויזיט פון בעלגישען קעניג אין ענגלאנד
האט די אויפגאבע צו באזייטיגען די שוועריגקייטען פון דער בעלגישער פאליטיק

צום וויזיט פון בעלגישען קעניג לעאפאלד אין ענגלאנד ווערט צוגעגעבען א גרויסע באדייטונג אין געשפרעך פון בעלגישען קעניג מיט מיניסטער אי-דען דארף אויפגעקלערט ווערען די פראגע וועגען די די פאלגען פון דער נייטראליטעטס-פאליטיק, וואס איז פראקלאמירט געווארען דורכ'ן קעניג.

אויפ'ן ערשטען בליק קען עס זיך אויסווייזען ממש אומבגריפליך, אז בעלגיען, וועלכע האט שוין אייף איהר אייגענע הויט זיך איבערצייגט, וואס איז ווערט די נייטראליטעט, וועלכע ווערט גאראנטירט דורך דייטשלאנד, וואס עס הייסט זיך צו טעפינען אויפן וועג אויף וועלכען די דייטשען דארפען אדורכגעהן — ווייל לויט'ן קלאסישען אויסדרוק פון בעטמאן האלוועג, „קען נישט די טויטוועגדיגקייט קיין געזעץ —זאל איצט שטרעבען צו א „נייטראליטעט" צווי-שען פראנקרייך און דייטשלאנד. דאס מערקווירדיג-סטע באשטייט אבער נאך אין דעם, וואס די דאזי-גע „נייטראליטעט"-פאליטיק האט זיך אנגעהויבען נאכדעם, ווי דייטשלאנד האט באזעצט אויבער-רהיין און צוגערוקט אזוי ארום איהר מיליטער צו דער בעלגישער גרעניץ.

אין דער ווירקליכקייט אבער, ווי דאס זאל נישט אויסזעהן מערקווירדיג, איז די דאזיגע פאליטיק מאַ-קע א רעזולטאט פון דער נאכגיביגקייט און וואכ-זאמקייט, וואס עס האבען ארויסגעוויזען די מערב-דעמאקראטיעס אין יענעם מאמענט. דאן האט זיך אין גאנץ איידאפא אנגעהויבען א שטרעבונג זיך פארזיכערען אויף אן אנדערען אופן. בעלגיען — טאקע דערפאר, וואס זי געפינט זיך אונטער דער דירעקטער הראָהונג — איז ארונטערגעפאלען דער אלגעמיינער פאניק. אין דער דאזיגער שטימונג האט מען אין בריסעל געגלויבט די פארזיכערונגען פון דייטשלאנד, אז זי זוכט כלומרשט נישט קיין קאנ-פליקט אויף מערב. — זי וויל נאר, אז פראנקרייך זאל נישט „אריינפיהרען אין איראפא" ראטען-פארבאנד און זאל איהר בכלל איבערלאזען פרייע הענט „צום קאמף מיטן באלשעוויזם" אויף מזרח. זאל פראנקרייך האנדלען ווי זי וויל, — אבער בעלגיען וויל נישט אריינגעצויגען ווערען אין א מלחמה צוליב פראנצויזישע אפמאכען אויף מזרח! אין 1914 האט דייטשלאנד אויך נישט אנגעהויבען דעם קאנפליקט אויף מערב, נאר אויף מזרח— געגען רוסלאנד. בעלגיען האט נישט געהאט קיין שום באציהונג צום פראנצויזיש - רוסישען בונד, זי האט זיך פארלאזט אויף דער ענגלישער גאראנטיע פון איהר נייטראליטעט — און דאך איז זי אריינ-געצויגען געווארען אין דער מלחמה; ענגלאנד האט ערפילט איהרע פארפליכטונגען, אבער דאס האט נישט אפגעראטעוועט בעלגיען פון 4-יעהריגע ליי-דען. און איצט רוקט בעלגיען ווידער ארוים די לאָ-זונג: זיין גאראנטירט אבער נישט גאראנטירען קיי-נעם פון איהר זייט.

סיי ענגלאנד, סיי פראנקרייך זענען גרייט צו גע-בען בעלגיען די געפאדערטע גאראנטיע. זיי זענען גרייט צו ערלויבען איהר זיך צו פרייען מיט דעם נייעם דייטשען „שטיקעל פאפיר". עס איז פארהאן א פראגע וועגען רעכט פון די ענגלישע און פראנ-צויזישע כוחות צו גווינען. איבער דער בעלגישער טעריטאריע אין פאל פון ברעכען אן ארטיקעל צי פון סטאטוט פון דער פעלקער - ליגע, דאס הייסט, אין פאל פון אן איבערפאל פון דייטשלאנד אויף א דריטע מלוכה, ווען די פעלקער - ליגע וועט אנערקענען, אז דער איבערפאל איז אומגע-זעצליך. אבער אויך די דאזיגע פראגע איז א ריין אקאדעמישע, ווייל עס אונטערליגט נישט קיין שום ספק, אז דייטשלאנד וועט אין אזא פאל די ערשטע צוהייסען נאך א „פאפירל". דאגעגען באַ-שטייט א ערנסטע פראגע אין די מיליטעריש-טעכני-שען הסכם אין פאל פון א דייטשען איבערפאל — עס געהט אין איינשליסען בעלגיען אין ענגליש - פראנצויזישען פארטיידיגונגס-פלאן. אזא טעכנישער הסכם איז געפלאנט געווארען נאך דעם לאקארנא-באשלוס, וואס איז אנגענומען געווארען נאך דער רעמיליטאריזאציע פון אויבער-רהיין. עס דארף באַ-טאנט ווערען, אז די דאזיגע פראגע באאונרוהיגט ענגלאנד נישט ווייניגער ווי פראנקרייך. לויט דער באקאנטער ערקלערונג פון באלדווינען האט די אנט וויקלונג פון דער לופט-פליהעריי איבערגערוקט די ענגלישע גרעניץ צום רהיין. פאר ענגלאנד איז אויסער געוועהנליך וויכטיג צו האבען באציהונגען זאל זיין א בלויזע אינפארמאציע וועגען דעם אפפליהען פון דעם דייטשען לופט-פלאט איבער בעלגיען צו די ענגלישע גרענעצען. פון דער אנדערער זייט קען אידען נישט אנווייזען דעם בעלגישען קעניג, אז א ענגליש - פראנצויזישע „גאראנטיע" אהן א טעכני-שער הסכם וועט נישט קענען רעאל זיך אקעגענשטעל-לען דעם דייטשען אריינטרייטען זיך קיין בעלגיען. מען קען גלויבען, אז ביידע צדדים וועלען שטרע-בען צו קומען צו א קאמפראמיס: ענגלאנד פאר-שטייט זיך, איז אמווייניגסטען פאראינטערעסירט צו מאכען אינערליכע שוועריגקייטען דער בעלגישער רעגירונג. די דאזיגע רעגירונג ליפערט איצט — אין דער פארם פון סימבאלישע וואהלען, בעת וועל-כע דעגרעל דער פיהרער פון די רעקסיסטען און דער פרעמיער וואן זעעלאנד האבען ארויסגעשטעלט זייע-רע קאנדידאטורען איינער געגען אנדערען — א שלאכט דעם ארטיגען פאשיזם, וואס נוצט אויס דאס שטרעבען פון די בעלגיער נישט צו באטייליגען זיך אין דער דיפלאמאטישען קאמף צווישען פראנקרייך און דייטשלאנד. עס וועלען געמאכט ווערען אלע באַ-מיהונגען צו געפינען אזא פארמולע, ביי וועלכער בעלגיען זאל זיך קענען באטראכטען פאר „נייטראל" און אבער אזוי, אז דאס זאל נישט שטערען דער פראק-טישער אויפגאבע זי אליין צו שיצען געגען א דייטשען איבערפאל.

פ. נ.

ווי אזוי מוסאליני האט באקומען די „שווערט פון איסלאם"

די אויסלענדישע פרעסע ברענגט איצט אויס-פיהרליכע פרטים וועגען מוסאליניס רייזע אין אפ-ריקא. דער שלוס אקאָרד פון זיין רייזע איז געווען טריפאליס.

מוסאליני איז אנגעקומען קיין טריפאליס, דער הויפט שטאט פון די איטאליענישע קאלאָניעס אין אפריקא אין אוונט, ווען עס איז שוין געווארען פינסטער און עס האבען איהם אפגעווארט טויזענטער רייטער וואס האבען צום טאקט געשאקעלט מיט פאַ-קעלען. דער פאלאץ פון גובערנאטאר איז פון אלע זייטען גיעווען באלויכטען מיט פראזשעקטארס, און האט זיך איינגאנצען געטונקען איי עלעקטרישען ליכט, און פארק פון גובערנאטאר זענען די פאנטא נעס געווען שטארק אילומינירט.

דער דוטשע איז אריינגעפאהרען אין דער שטאט אין א גרויסער אפענער קארעטע, וואס איז געווען געשפאנט אין 4 שווארצע פערד. ער איז צוגע פאהרען צום דענקמאל פון די געפאלענע קריגער אין דאן צו דער דערעפנונג פון די טריפאליטאנער ירידים. א ריזיגער המון האט מוסאלינין אפגעווארט פאר דעם רוימישען פאוויליאן, צווישען המון גע-פינען זיך זעהר א סך איטאליענער, וואס זענען ספעציעל געקומען קיין טריפאליס, א סך מיליטער לייט, מיטגלידער פון יוגענד ארגאניזאציעס און „קינ דער פון דער וועלפין" — דאס זענען זוהן פון אנ-געזעהנע פאשיסטען, וואס טראגען אויף זייער מונ דיר פון דער באלילא (קינדער ארגאניזאציע) א ספע ציעלען ווייסען פאס אלס סימן, אז זיי געניסען פון א ספעציעלער שוץ פון דער רעגירונג.

פון דער אויסשטעלונג איז מוסאליני אוועק אין מעטשעט, וואו דער קאדי האט איהם באגריסט אויף אראביש און וואו מען האט איהם פארגעשטעלט די אנגעזעהענסטע פערזאנען פון דער אראבישער קאלאניע.

הינטערן מעטשעט געפינט זיך דער יודישער קווארטאל, דאס אלטע טריפאליטאנישע געטא מיט שמאלע קרומע געסלעך. אין דער באגלייטונג פון מארשאל באלבאָ און גענעראל סעקרעטאר פון דער פארטיי סטאראטשע, געהט מוסאליני אדורך צו-פוס דעם יודישען קווארטאל. די געסלעך פון געטא זענען איצט נישט צו דערקענען. דער גאנצער וועג איז אויסגעלעגט מיט דיוואנען, די הייזער זעהט מען קוים ארויס פון הינטער די באצירונגען, וואו מען ווארפט נאר א בליק — העלע פלעקען פון פעהנער און גרינס, אויף מוסאליני שיט זיך א רע-גען בלומען און פון ביידע זייטען פון די געסלעך א געדיכטער המון. א סך שעהנע פרויען אין אריגי-נעלע מזרחדיגע קאסטיומען — די יודישע פרויען טראגען נאך דארט דעם אלטמאָדישען טראכט — א סך קינדער און זקנים, ביים אריינגאנג צו אלע הייזער — גרויסע פאלמען, צווייגען, מוסאליני קען זיך קוים אדורכשטופען דורך די ענגע רייהען פון המון, ער געהט לאנגזאם און ווערט באגריסט מיט ענטוזיאסטישע אויסרופען. מוסאליני קומט צו צו דער שוהל, וואו עס ווארטען אויף איהם די פאר-שטעהער פון דער יודישער קהלה מיט'ן רב און דער שפ"ץ, דאס איז א גרייזגרויער זקן פון פאס-ריארכאלישען אויסזעהען אנגעטון אין טלית, דער רב דאנקט מוסאליני פאר זיין גוטע באציהונג צו די איטאליענישע יודען.

מוסאליני קעהרט זיך צוריק אין פאלאץ פון גובערנאטאר, וואו דער גענעראל-גובערנאטאר אר-דענט איין לכבוד דעם דוטשע א פארוויילונג, אומ-ענדליכע רייהען פון אויטאס מיט עלעגאנטע דאמען פאהרען צו צום פאלאץ אין זיי שאפען די אילוזיע פון א גרויסען פאריזער באל. רייכע הערליכע טו-אלעטען, די מענער אין פראק הויזען און ווייסע סמאקינגס, אדער פאראדנע מיליטערישע אוניפאר-מען, וואס גלאנצען נאר פון גאלד און זילבער, די קאלאניאלע אפיצירען אין שווארצע בורנוסען ארומ-געזוימט העל-רויט.

דער פארק פון גובערנאטאר שאפט א הערליכען פאן פאר דער דאזיגער פארוויילונג, די פאלמען זענען באצירט מיט גאלדיג ארטיגע עלעקטרישע לעמפלעך. אין אלע ווינקעלעך זענען באהאלטען העלע רעפלעקטארען, וואס באלייכטען די סטאטוען מיט פארשידענפארביג ליכט. עס מאכט דעם איינדרוק פון א מעשה'לע פון „טויזענט און איין נאכט", אין אלע ווינקעלעך זענען באהאלטען ארקעסטערס, וואס שפילען מזרחדיגע מאטיווען. אבער פלוצלונג עפענט זיך א טיר און פון א ברייטער מארמארנער טרעפ געהט אראפ מוסאליני אין אוניפארם פון א גענעראל, מיט א ווייסער פעדער אויפ'ן הוט אין א שווארצען בורנוס אויסגענייהט מיט רויט, מיטן אנקומען פון דוטשע האבען זיך אנגעהויבען די טענץ, וואס האבען געדויערט ביז איינדערפריה.

צומארגענס איז מוסאליני געפאהרען קיין בול-גארו, וואס ליגט נישט ווייט פון טריפאליס. דארט האבען זיך פערזאמעלט 2000 רייטער פון אלע ליבי-שע פראווינצען, בכדי איבערצוגעבען דעם דוטשע די „שווערט פון איסלאם". אלע רייטער זענען געווען אין ווייסע בורנוסען און ווייסע טורבאנען, דאס געשפאן פון די פערד איז געווען רייך פאר-פוצט מיט גאלד, זילבער און טייערע שטיינער.

מוסאליני טיילט זיך אפ פון זיין סוויטע און איינער אליין דערנעהנטערט ער זיך צו די רייטער, ווען ער באווייזט זיך אויף א הויך בערגעל זאמד ווערט ער אויפגענומען מיט פויקען קלאנג און פון טויזענטער העלזער הערהערט זיך דער אויסרוף: אולעד! אולעד!!

צו מוסאלינין דערנעהנטערט זיך א דעלעגאציע מיט א מאסיווער גאלדענער שווערט, רייך ארנא-מענטירט. מוסאליני נעהמט אן די שווערט און קעהרט זיך צוריק אויפ'ן בערגעל. דא נעהמט ער ארויס די שווערט פון דער שייד, שטרעקט אויס דעם שפיץ צו דער זון און ענטפערט מיט א הויכער שטי-מע — אולעד!

עס דערהערט זיך א סאלווע פון הארמאטען, מוסאליני קעהרט זיך צוריק קיין טריפאליס מיט דער „שווערט פון איסלאם" אין דער האנט, אין איין רייהע מיט איהם מארשירען צוויי ריזיגע אראַ-בער מיט גרויסע סימבאלען פון פאשיזם אין די הענט, און נאך זיי — די צוויי טויזענט רייטער.

אין אוונט זאגט מוסאליני אן אין א גרויסע רעדע צו די מוסולמענער אין נאמען פון פאשיסטי-שען איטאליען פרידען, גערעכטיגקייט און וואוילי-שטאנד.

די דערנעהרונגס-לאגע אין דריטען רייך

די „נייע ציריכער ציימונג" רעדט ארום די דער-נעהרונגס-לאגע אין דריטען רייך. די ציימונג שרייבט אז זייט עס איז איינגעפיהרט געווארען די דעוויזן-ווירטשאפט און באזונדערס זייט עס ווערט אדורכ-געפיהרט ד"ר שאכטס נייער פלאן איז די דער-נעהרונגס-לאגע אין דייטשלאנד, ספעציעל, וואס שייך די פראדוקטען, וואס ווערען אימפארטירט פון אויס-לאנד, געווארען זעהר שווער. אין דער לעצטער צייט איז די פארזארגונג פון מארק מיט לעבענסמיטלען אונטערווארפען געווען שטארקע וואקלונגען. אמאל האט געפעהלט אייער, אמאל פוטער, אבער אנדערע פעטס; ווייטער איז אויך געווען שטארק מאנגעלהאפט די פארזארגונג פון דער באפעלקערונג מיט פאר-שידענע סארטען פלייש, תבואות, פרוכטען א. אז. וו. דער מאנגעל פון פלייש, וואס האט זיך באזונדערס שטארק געלאזט פיהלען אין הערבסט 1936 (חזיר און רינדער-פלייש) איז איצט זעהט אויס, שוין באַ-זייטיגט געווארען. די קצבים באקומען שוין מעהר ווייניגער די נויטיגע צאהל קאנטינגענטען. יעדע-פאלס הערשט נאך א שטארקער מאנגעל אין פעטס, וואס ווערט פארטיילט אין האמעאפאטישע דאזען. עס איז שווער פעסטצושטעלען סטאטיסטיש אויף ווי ווייט עס האט געהאט דערפאלג די פראפאגאנדע צו באנוצען פיש, מיטן ציל צו אנטלאסטען אזוי ארום דעם פלייש-מארק. יעדענפאלס מוז דער קאנסום פון פיש זיין באדייטענד גרעסער ווי אין יאהר 1935, ווייל נישט נאר איז אין דייטשלאנד אין יאהר 1936 דער פיש-פאנג געשטיגען אויף 5,99 מיליאן (אין פאריגען יאהר 4,78) דאפעל צענטנער, נאר אויך דער אימפארט פון פיש איז געשטיגען פון 2,18 אויף 2,41 מיליאן דאפעל-צענטנער. לויט ווי מען שאצט אפ האט דער פארברויך באטראפען 8,3 לגבי די 6,8 מיליאן דאפעל-צענטנער אין פארגאנגענעם יאהר.

דער מאנגעל אין אייער נעהמט טיילמאל אן גרויס-סע פארמען, עס איז נישט קיין זעלטענהייט, אז אפטמאל מוז מען זיך פשוט בעטען אין געוועלב אן איי אדער צוויי. פאסירט אויך אפט, אז צווישען אייניגע אייער, וואס מען האט געקויפט אין א גע-וועלב שטאמט יעדעס באזונדערע איי פון אן אנדער לאנד. אין געוויסע צייטען איז בכלל נישט צו פא-קומען קיין פרישע אייער.

די פארזארגונג מיט מילך איז רעגולירט און ביז איצט האט זיך נישט באמערקט קיין שטערונגען אין די ליפערונגען. מילך-פראדוקטען: ווי שמאנד, פוטער איז דאגעגען פארהאן זעהר ווייניג. א חוץ די אזוי-גערופענע קונדען-ליסטען אלס רעזולטאט פון וועל-כע עס איז באגרעניצט דער פרייער איינקויף זענען דערווייל קיין אנדערע שריט צו רעגולירען די פאר-טיילונג פון לעבענסמיטעל - פראדוקטען נישט אונ-טערנומען געווארען. צוליב דעם אבער, וואס פון די געהעריגע אמטען הערט זיך איצט פראטעסטען, צוליב דעם צו גרויסען דורכשניט קאנסום פון פוטער, גלויבט מען, אז אינגיכען וועלען איינגעפיהרט ווע-רען קארטען אויף פוטער. עהנליך איז אויך דער פאל מיטן פארקויף פון אנדערע פעטסען.

אויך ביי דער פארזארגונג מיט תבואה זעהט אויס זענען לעצטענס אנטשטאנען שוועריגקייטען. צום אנהויב פון ווינטער-סעזאן זענען די תבואה-זאפאסען געווען באדייטענד קלענער, ווי אין פאר-גאנגענעם יאהר. די זאפאסען פון ווייץ האבען באַ-טראפען אין אקטאבער צוזאמען 3,65 מיליאן טאן לגבי 4,5 מיליאן טאן אין פארגאנגענעם יאהר. קארן איז געווען 5,6 לגבי 6,1 מיליאן טאן. די פארקלע-נערונג פון דעם חוב אפצוליפערען די ברויט תבואות און דאס אויסטוישען די ברויט-תבואות אויף פוטער מיטלען זענען דער בעסטער באווייז, אז אויף דעם געביט הערשט א קריזיס. א חוץ דעם זענען אויך נישט צו ערווארטען קיין גוטע רעזולטאטען פון דעם צוואנג צוצומישען צום ווייצען באק-מעהל 7 פראָ-צענט מאאיס-מעהל. אין דעם לויפענדען סעזאן וועט אפשר נאך זיין אויסצומיידען א קריזיס. עס איז אפהענגיג פון דעם נאהענטסטען שניט, צי עס וועט נישט קומען צו א שארפען מאנגעל אויפן תבואה-מארק. פארזארגונג מיט קארטאפעל איז דערווייל נישט קיין שלעכטע; אין אקטאבער האבען די זאפא-סען באטראפען מיט 34,7 מיליאן טאן מעהר ווי אין פריהערדיגען יאהר. א גרויסער מאנגעל איז צו פארציכענען ביי דער פארזארגונג מיט אויסלענדישע פרוכטען און טרינציינ. אזוי למשל זענען פארהאן זעהר ווייניג פאמעראנצען און אפטמאל קען מען זיי קוי-פען נאר צוזאמען מיט אנדערע סחורות. באנאנען דאגעגען זענען פארהאן לרוב און זענען דערמיט אן אויסנאהם אין דעם אלגעמיינעם כלל פון מאנגעל אין אויסלענדישע פרוכטען.

יודישע יוגענט אין דייטשלאנד
וויל בעסער ארבייטען אין פאבריקען ווי אין פרייע בארופען
אינטערעסאנטע אנקעטע צווישען יודישע שול-קינדער

בערלין (יט"א) דער סטאטיסטישער אמט פון דער רייכס-פארטרעטונג פון די דייטשע יודען האט לעצטענס דורכגעפיהרט אן אנקעטע צווישען יודישע שול-קינדער וועגען זייער בארוף-אויסוואהל.

אויף דער אנקעטע האבען געענטפערט 1399 שילער און 1257 שילערינס ד. ה. א העלפט פון אלע יודישע שילער, וועלכע ענדיגען היי-יאהר די שו-לען. 51.45 פראצ. פון די יודישע שילער שטרעבען צו ווערען פאבריק-ארבייטער, הויפטזעכליך אין דער מעטאל-אינדוסטריע. בלויז 9,3 פראצ. פון די שילער ווילען ווערען געשעפטס-לייט און 8.2 פראצ. ווילען זיך אויסקלויבען א פרייען בארוף (מעהרסטענס ראבינער און רעליגיע-לעהרער). בלויז 1,07 פראצ. ווילען ווערען אינזשיניערען און נישט מעהר ווי 3 פראצ. יודישע שילער אויף דער צאהל פון 1399 וויל שטודירען יורי', עקאנאמיע און פילא-לאגיע. 10 פראצ. האבען געענטפערט, אז זיי קענען זיך נאך נישט ענטשליסען, וואס פארא בארופען אויסצוקלויבען.

די גרעסטע טייל פון די שילערינס וויל זיך גרייטען צום שניידער-פאך. בלויז 8,3 פראצ. רע כענט צו באקומען בית-רא-פאסטענס.

נאַציס ווילן וואס מעהר אומגעזעצליכע קינדער אין דייטשלאַנד

אַ געזעץ אַז פאַר זינדיגען מיט אַ פאַרהייראַטער פרוי זאָל זיין שטראָף 10 יאָהר געפענגעניש, אָבער זינדיגען מיט אונפאַרהייראטע פרויען זאָל גערעכענט ווערען פאַר אַ „מצווה“. — אַ קאַמפּאַניע פאַר מעהר אומגעזעצליכע קינדער, וועלכע זאָלען זיין סאָלדאַטען פאַר דעם „פאַטערלאַנד“.

די נאַציס אין דייטשלאַנד האָבען באַשלאָסען, אַז דייטשע מיידלעך דאַרפען האָבען ממזרים, ווייל מען דאַרף האָבען מעהר סאָלדאַטען.

זיי הויבען אָן צו פיהרען פראָפּאַגאַנדע, אַז יעדע אומפאַרהייראַטע פרוי זאָל האָבען קינדער. דאָס איז איהר פליכט, זאָגען זיי, צום „פאַטערלאַנד“. זייער פאַטערלאַנד דאַרף האָדעווען נייע אַרמעען, מעהר שקלאַפען פאַר די נאַציס און זייער דעגענערירטע העסליכע קאָמאַנדע, מעהר פלייש פאַר די קאַנאָנען.

די נייע געזעצען וועגען דעם, וואס ווערען איצט דורכגעפיהרט אין נאַצי-דייטשלאַנד, ווערען פאַרגעשלאָגען בלויז מיט איין צוועק — עס זאָל געבוירען ווערען מעהר קינדער, ווייל דייטשלאַנד דאַרף האָדעווען נאָך סאָלדאַטען פאַר מלחמה.

די נייע קרימינעלע געזעצען פון די נאַציס וועגען אומגעזעצליך-געבוירענע קינדער אין אומפאַרהייראַטע מוטערס, שטימען נישט איינע מיט די אַנדערע, אָבער אַלע געזעצען ווערען פאָרגעשלאָגען אויפ'ן זעלבען אויסגעשפראָכענעם גרונט — דייטשלאַנד דאַרף האָבען נאָך סאָלדאַטען פאַר'ן שלאַכט-פעלד.

די נייע געזעצען, וואָס ווערען איצט איינגעפיהרט ביי די נאַציס, ווערען באַריכטעט אין אַ ספעציעלע מעלדונג צו דער „נויאָרק העראָלד-טריבון“, פון זייער קאָרעספאָנדענט אין בערלין.

אין אַן אַרטיקעל אין דעם נאַצישען זשורנאַל „ראַסע“, מעלדעט דער אַמעריקאַנער קאָרעספאָנדענט אַרגומענטירט אַ נאַצישער שרייבער, אַז אַלע אמת'ע „גאָרדיקער“ דאַרפען איינזעהען, אַז יעדע פרוי זאָל געבוירען קינדער פאַר'ן „פאַטערלאַנד“. ער זאָגט, אַז אום צו פאַרגרעסערען און פאַרשטאַרקערען די ראַסע פון „ריינע אַריער“, דאַרף מען ערמוטיגען אַלע מיידלעך זיי זאָלען האָבען ממזרים.

וואָס מעהר ממזרים, אַלץ מעהר אַריער...

דער זשורנאַל „ראַסע“ ווי איהר קענט זיך פאָרשטעלען פון דעם נאָמען, גיט זיך אָפּ מיט העסליכער פראָפּאַגאַנדע און ראַסען-גיפט געגען אַלע וואָס זענען נישט קיין אמת'ע אַריער.

„יעדעס געזונטע קינד, וואָס איז געבוירען פון אַ דייטשער מוטער“, ווערט געזאָגט אין דעם נאַצי-זשורנאַל, „איז אַ מלחמה געקעמפט און געוואונען פאַר דעם דייטשען פאָלק. אויף אַזאַ שטייגער איז עטיש נישט ריכטיג, אַז די געזונטע אומפאַרהייראַטע פרוי זאָל נישט האָבען קיין קינדער. אַזוי לאַנג ווי עס עקזיסטירען שטערונגען פאַר יונגע מענשען געגען געבוירען, אַזוי לאַנג דאַרף עס בלייבען די פליכט פון דער נאַציאָנאַלער דייטשער זעלבסט באַשיצונג נישט צו שטעלען קיין שטערונגען אין דעם וועג פון אומפאַרהייראַטע געזונטע פרויען, וועלכע קענען געבוירען געזונטע קינדער“.

מיט איין געזעץ פיהרען איין די נאַציס אַ שטראָף פון צעהן יאָהר אין געפענגניש פאַר זנות, פאַר „פאַרשוועכען דאָס דייטשע פאַמיליען-לעבען“, און אין אַ צווייטען פונקט פון דעם זעלבען געזעץ מאַכען זיי כשר אַלע ממזרים פון אונפאַרהייראַטע מוטערס. דאָס וואָס איין פונקט שטימט נישט מיט'ן צווייטען אין דעמזעלבען געזעץ, דאָס איז ביי די נאַציס גאָרנישט. אַלץ טוען זיי פאַר זייער היטלער'ן. און פרויען, איבערהויפט, דאַרפען זיין נישט מעהר ווי מאַשינעס וואס טראָגען קינדער און האָדעוען סאָלדאַטען פאַר דער נאַצי אַרמעע.

ערשטענס, פאַרנעמען זיך די נאַציס אָפּצוהיטען דאָס „הייליגקייט פון דעם געזעץ און פאַר זנות, אדער ריכטיגער געזאָגט, פאַר געשלעכטליכע באַציהונגען מיט אַ פאַרהייראַטע פערזאָן, דאַרפען באַשטראָפט ווערען, סיי דער מאַן און סיי די פרוי מיט 10 יאָהר תפיסה, דאָס הייסט, אַז אויב איין העלפט פון דאָס זינדיגע פאָר איז נישט פאַרהייראַט, בלייבט די שטראָף דיזעלבע.

לויט דעם געזעץ וואָס האָט עקזיסטירט ביז איצט אין דייטשלאַנד, איז די שטראָף פאַר אַזאַ זינד געווען 6 חדשים געפענגניש.

פון לואיזע גערטנער

אָבער אין דעם זעלבען געזעץ, פאַרגעסענדיג וועגען די צעהן יאָהר תפיסה פאַר זנות, שטעלען די נאַציס אַריין אַ פונקט, אַז דער אומגעזעצליכער פאָטער פון אַ קינד וואָס ווערט געבוירען פון אַן „אומפאַרהייראַטער“ מוטער, דאַרף באַשטראָפט ווערען, אויב ער גיט נישט דער פרוי קיין שטיצע און העלפט נישט אויפהאָדעווען דאָס קינד. אין אַנדערע ווערטער, זנות איז אַ פאַרברעכען וואָס ווערט באַשטראָפט מיט 10 יאָהר געפענגניש; אָבער אויב עס ווערט געבוירען אַ ממזר, איז אַלץ כשר, ווייל דייטשלאַנד דאַרף האָבען ממזרים פאַר דער נאַצי-אַרמעע.

וויפיל עס דאַרף זיין די שטראָף פאַר אַ פאָטער וואָס פאַרנאַכלעסיגט צו באַזאָרגען זיין אומגעזעצליך-געבוירען קינד, ווערט נישט אָנגעגעבען.

לויט'ן אַלטען געזעץ, וואָס עקזיסטירט אין דייטשלאַנד, קען געמשפט ווערען אַ פערזאָן וואס ווערט באַשולדיגט אין האָבען זינדיגע געשלעכטליכע פאַרבינדונגען מיט אַ פאַרהייראַטער פערזאָן בלויז ווען דער צווייטער צד, דער באַטראָגענער מאַן אָדער די באַטראָגענע פרוי ברענגט קלאַגען, און דאַן אויך בלויז ווען אַ גט איז אַרויסגעגעבע' געוואָרען אויף דעם גרונט.

אונטער די נייע נאַצי-געזעצען ווערט די זינד מיט אַ פאַרהייראַטע פערזאָן „אַ פאַרברעכען געגען דעם נאַצי-שטאַט“, און קיינער דאַרף נישט קומען אָנקלאָגען די באַשולדיגטע. דער פראָקוראָר אַליין, אין נאָמען פון דעם נאַצי-שטאַט, מאַכט די אָנקלאַגע. די ליידענדע פערזאָן קען ערשיינען אין געריכט בלויז אַלס אַן עדות. און דער ריכטער האָט די גאַנצע דעה. ער קען פאַרשיקען ביידע באַשולדיגטע אויף צעהן יאָהר אין געפענגניש.

לויט די נייע געזעצען איז אויך אַ גרויסער פאַרברעכען אין דייטשלאַנד צו אַגיטירען פאַר געבורט-קאָנטראָל. דייטשלאַנד דאַרף האָבען קינדער; די נאַציס דאַרפען האָבען נאָך סאָלדאַטען צו מושטירען און שיקען אויף די שלאַכטפעלדער. בלויז פאַר'ן עדען, אַז מען דאַרף באַגרענעצען אָדער רעגולירען די צאָל פון קינדער אויף דער וועלט קען מען באַשטראָפט ווערען ווי דער ערגסטער פאַרברעכער.

פוילישע און רומענישע לאַנדסמאַנשאַפטען

ענטוויקלען אַן אַקציע פאַרן דזשאָינט

נ י ו - י א ר ק (יט"א) לויט דער איניציאַטיוו פון „דזשאָינט“ איז פאַרגעקומען אַ קאָנפערענץ פון פוילישע און רומענישע לאַנדסמאַנשאַפטען אויף וועלכער עס זענען בעהאַנדעלט געוואָרען פערשידענע פאָרשלאַגען ווי אַזוי צו פערשטאַרקען דעם אַנטייל פון די לאַנדסמאַנשאַפטען און דעם קאַמפּיין פון „דזשאָינט“, עס איז אויסגעדריקט געוואָרען דער וואונש צו אָרגאַניזירען אַלע לאַנדסמאַנשאַפטען אין אָרדענס אין אַ פערמאַנענטע קערפערשאַפט ביי דעם „דזשאָינט“.

„העברעאישע וואָך“ אין אַמעריקאַ

באַשלאָסען צו זאַמלען 15000 דאָלאַר

נ י ו - י א ר ק (יט"א) די העברעאישע קולטורטוער אין אַמעריקע האָבען בעשלאָסען צו פראָקלאַמירען אויף דער צייט פון 11-טען ביז דעם 18-טען אַפּריל אַ „העברעאישע וואָך“ און צו זאַמלען אויף העברעאישע קולטור-צוועקען 15,000 דאָלאַר עס איז אויך בעשלאָסען געוואָרען צו פערשטאַרקען די טעטיגקייט פון דער „הסתדרות עבריה“.

פאַרגעסט נישט צו קויפען
אויף יום-טוב דעם בעסטען
טעה וויסאָצקי'ס
נומער 74

ווי אַזוי מען פּראַוועט אַ חתונה ביי די ווילדע „זולוס“

ווי אַזוי זיי פיהרען ליבעס. — פאַרהאַנדלונגען וועגען נדן. — די ווילדע הוליאַנקעס אויף דער חתונה. — ווי אַזוי מען זאָגט אָן די איבעריגע ווייבער, אַז אַ נייע באַלעבאָסטע קומט אין הויז

די ווילדע שבטים, וועלכע לעבען אין די ווילדערנישען פון אַפריקע, ווייסען נישט פון קיין עטיקעט און פון קיינע מאַניערען. אָבער ווען עס קומט צו ליבעס און צו חתונה צערעמאָניעס האָבען זיי זייערע מנהגים און טראַדיציעס, וועלכע ווערען אָפּגעהיט שטרענגער ווי געזעצען ווערען אָפּגעהיט ביי ציוויליזירטע מענשען.

אַ רייזענדער, וועלכער האָט באַזוכט די ווייטע געגענדען, וואו עס וואוינען די ווילדע שבטים, שרייבט אַן אינטערעסאַנטען אַרטיקעל וועגען דעם, ווי אַזוי מען פיהרט ליבעס און מ'פּראַוועט חתונות ביי דעם ווילדען שבט „זולו“. דער רייזענדער באַשרייבט די צווייטע הייראַט פון נ'קאָב, וועלכער איז דער הויפטלינג פון דעם שבט. ער נעמט נ'קאָב'ס ליבע און זיין חתונה אַלס אַ ביישפּיל, כדי צו ווייזען, אַז אַפילו דער הויפטלינג אַליין, וועלכער איז דער שטרענגסטער פון אַלע דיקטאַטאָרען אויף דער וועלט, איז נישט מעה' ווי אַ שקלאַף ווען עס קומט צו מנהגים, טראַדיציעס און צערעמאָניעס וועגען ליבע און הייראַט.

קיין שדכנים זענען אין זולו לאַנד נישטאָ. אַ ליבע פאַרפיהרט זיך ווען אַ יונגערמאַן און אַ יונגע פרוי באַגעגענען זיך און זיי שמייכלען איינער צום צווייטען. דער שמייכעל איז דער צייכען, אַז זיי געפעלען זיך איינער דעם אַנדערען און אַז זיי זענען גרייט צו הייראַטען.

ווען דער שמייכעל פאַרקניפט דעם ערשטען בונד צווישען די געליבטע, פאַנגט זיך אָן דער האַנדעל פון דער הייראַט.

אין זולו לאַנד דאַרף דער חתן געבען נדן דער כלה און דער נדן ווערט אויסגעצאָהלט צו דער כלה'ס עלטערען. דער נדן ווערט געצאָהלט אין בהמות, וואס שעהנער און וואס יחוס'דיגער די כלה איז, אַלץ מעהר בהמות דאַרף דער חתן באַצאָהלען צו זיין צוקונפטיגען שווער פאַר חתונה האָבען מיט זיין שעהנער טאָכטער.

די אונטערהאַנדלונגען ווערען געפיהרט דירעקט צווישען דעם חתן מיט דעם שווער. אָבער עס זענען דערביי אָנוועזענד די גאַנצע פאַמיליע פון דער כלה און אויך די נאָהענטסטע פריינד פון דעם חתן. עס הויבט זיך אָן אַ דינגעניש וועגען דער צאָל בהמות, וואָס דער חתן דאַרף באַצאָהלען אַלס נדן פאַר דער כלה. און די דינגעניש האַלט אָפּטמאָל אָן אַ גאַנץ לאַנגע צייט. פיל שדוכים ווערען אָפּגעבראָכען, ווייל דער חתן און דער שווער קאָנען נישט דורכקומען צווישען זיך וועגען דעם נדן. ווען דער „מסחר“ ווערט ענדליך געשלאָסען, הויבט מען אָן פויקען און טרומייטערען איבער דער גאַנצער געגענט, צו לאָזען וויסען דעם עולם, וועגען דער גרויסער פאַסירונג פון דעם געשלאָסענעם שידוך.

אין זולו לאַנד מעג מען האָבען מעהר ווי איין ווייב. אויב דער חתן איז רייך גענוג אויסצוהאַלטען זיי. אָבער איידער אַ נייע ווייב ווערט גענומען ווערט דורכגעפיהרט אַן איינדרוקספולע צערעמאָניע, ביי וועלכער די ערשטע ווייבער ווערען אָנגעזאָגט, אַז אַ נייע באַלעבאָסטע קומט אַריין און אַז זיי זאָלען זיין גרייט אָפּצוטרעטען איהר דעם ערשטען פלאַץ. ביי דער צערעמאָניע איז דער חתן אַליין נישטאָ, ער שיקט זיין בעסטען פריינד דורכצופיהרען די שליחות.

ווען די אַלע נויטיגע צערעמאָניעס ווערען דורכגעפיהרט, הויבט מען זיך אָן גרייטען צו דער חתונה. די גאַנצע צייט, וואָס די פאַרבערייטונגען ווערען געמאַכט, ביז נאָך דעם לעצטען חופה-טאַנץ, ווען חתן-כלה ווערען באַגלייט צו זייער צימער, שפּילען די הויפט-העלדען — דער חתן און די כלה, — קיין שום ראָלע נישט. זיי שטעהען ווי נעבעכס און יעדער איינער וואָס האָט גאָט אין האַרצען מעג זיי באַליידיגען, חוזק מאַכען פון זיי, און אידיעטקע ווען זיך איבער זיי, און עס מאַכט נישט, ווי מעכטיג און איינפלוסרייך דער חתן און די כלה זאָלען נישט זיין, מוזען זיי אויסשטעהן אַ גאַנצע אינקוויזיציע, ביז די גאַנצע חתונה צערעמאָניע ווערט פאַרענדיגט.

ענדליך איז מען גרייט אָנצופאַנגען די חתונה צערעמאָניע. דער גאַנצער שבט, אָדער די וואָס זענען אָנוועזענד ווערען צוטיילט אין צוויי טיילען, — כלה'ס צד און חתנ'ס צד, דער חתן און די כלה זענען אָפּגעזונדערט. זי איז אַרומגערינגעלט פון איהרע פריינדינעס און חבר'טעס און ער באַוואַכט פון זיינע פריינט און ב'קאַנטע. דער עולם הויבט אָן [illegible] אונטער דער מוזיק פון אַ גאַנצען אָרקעסטער פון פייפלעך און טרומייטען. נאָכדעם ווי די ערשטע טענץ ווערען דורכגעפיהרט, פאַנגט זיך אָן דער צווייטער טייל פון די צערעמאָניעס. מען ברענגט צו פיהרען אַ ווילדען אָקס, וואָס דער כלה'ס פאָטער האָט צוגעשיקט. דער חתן קלויבט אויס זיין בעסטען פריינט און גיט איהם זיין שפּיז ער זאָל דעם אָקס דער'הרג'ענען. מעהר ווי איין מאָל קען ער דעם שפּיז נישט וואַרפען אויף דעם ווילדען אָקס בשעת ער לויפט צעיושעטערהייט. אויב דער אָקס ווערט געטראָפען און ער ווערט דער'הרג'עט, הייסט דאָס, אַז דער חתן איז אַרויס דער זיגער. אויב אָבער דער אָקס האָט זיך אויסגעדרעהט פון דעם שפּיז, געהט דער שפּיז איבער צו כלה'ס צד, און די כלה ווערט פּראָקלאַמירט אַלס די זיגערין. דער אויסגאַנג פון דעם דועל צווישען דעם חתנ'ס בעסטען פריינט און דער כלה'ס אָקס איז פון גרויס באַדייטונג פאַר דער פאַרהייראַטער פאָר'על. ווען די כלה פאַרשפּילט, בלייבט זי אַ שקלאַפין ביי דעם מאַן אויף איהר גאַנצען לעבען. ווען אָבער זי קומט אַרויס די זיגערין, האָט זי אַ גלייכע דעה מיט דעם מאַן אין אַלע פראַגען.

נאָך דער צווייטער טייל פון דער צערעמאָניע נעמט זיך דער עולם צום שיכור'ן. די כלה פאַרזוכט נישט קיין טראָפען. זי האַלט אָן אויג אויף דעם חתן, אַז ער זאָל זיך צופיל נישט צוהוליען מיט די אַנדערע מיידלעך, וועלכע זענען גוט אָנגעשכור'ט, אַז זיי ווייסען נישט אויף וואָס פאַר אַ וועלט זיי זענען, דאָס שיכור'ן געהט אָן ביז מען פאַלט פון די פיס. ווען די כלה באַמערקט, אַז דער חתן האַלט שוין ביים אומפאַלען, לויפט זי צו צו איהם, נעמט איהם אונטער'ן האַנד און פיהרט איהם אוועק צו זיך אין צימער. ווען דאָס פאַסירט, הויבט זיך אָן אויפ'ן גאַס אַ ווילדער טאַנץ, מיט קולות און געשרייען, וועלכער האַלט אָן אַ גאַנצע נאַכט, ביז חתן-כלה קומען אַרויס פון צימער אין דער פריה מיט שיינענדיגע פנים'ער און [illegible]דקלערען דעם עולם, אַז זיי זענען שוין מיט מזל מאַן און ווייב.

Dr Wołkowyski
ציגעל-גאַס 11, טעל. 238-02
ספּעצ. פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט-קראַנקה.
בעהאַנדלונג פון מענער-שוועכע
נעמט אָן פון 8—11 ביינאַכט און 4—9 צוועקט

פּראָפ. בּראָדעצקי וועגן דער לאַגע פון די יודען אויף דער וועלט

קריטישע אָפּשאַצונג פון דעם יודישען מצב אין סאָוויעט-רוסלאַנד

ל אָ נ ד אָ ן (יט"א) דער עקזעקוטיוו-מיטגליד פון דער יודישער אַגענץ פּראָפ. ז. בּראָדעצקי איז אַרויסגעטרעטען אין לאָנדאָן מיט אַ רעדע אין וועלכער ער האָט געשילדערט די לאַגע פון די יודען אויף דער גאַנצער וועלט. פון די 16 און אַ האַלבען מיליאָן יודען אויף דער גאַנצער וועלט — האָט ערקלערט פּראָפ. בּראָדעצקי — לעבען בלויז אַן ערך 6 און אַ האַלבען מיליאָן אין באַפרידיגענדע באַדינגונגען. די לאַגע פון די איבעריגע יודען איז נישט קיין גינסטיגע און דראָהט זיך צו פאַרערגערען אַלץ מעהר. אין משך פון די נאָהענטסטע 5—10 יאָהר וועט די לאַגע פון אַן ערך 6—7 מיליאָן יודען ווערען אַ זעהר שלעכטע. פּראָפ. בּראָדעצקי האָט זיך בעזונדערס אָפּגעשטעלט אויף דער שווערער לאַגע פון די יודען אין פּוילען און רומעניען. ער שאַצט אויך אָפּ פעסימיסטיש דעם מצב אין אונגאַרן און עסטרייך. פּראָפ. בּראָדעצקי האַלט, אַז די לאַגע פון די יודען אין דעם גייסטיגען לעבען אין פיל לענדער איז נאָך ערגער פון זייער פּאָליטישען און ווירטשאַפטליכען מצב. די ליידען פון די יודישע סטודענטען און שילער אין די דאָזיגע לענדער ווערען נישט גענוגענד אָפּגעשאַצט אין ענגלאַנד.

פּראָפ. בּראָדעצקי האָט אויך קריטיש בעלויכטען די לאַגע פון די יודען אין סאָוויעט-רוסלאַנד און האָט ערקלערט, אַז „די קאָלאָניזאַציע-פּלענער אין קרים און בירא-בידזשאַן האָבען געליטען אַ דורכפאַל“, טראָץ די באַדייטענדע געלד-אונטערשטיצונגען פון אַמעריקאַ.

„די לאַגע פון די יודען אין רוסלאַנד — האָט ערקלערט פּראָפ. בּראָדעצקי — שיינט צו בלייבען טיפּיש פאַר דעם מצב פון די יודען אויף דער וועלט“. זיי פּאַסען זיך צו צום ווירטשאַפטליכען סיסטעם פון דער מעהרהייט, בלייבענדיג אַ קליינע מינדערהייט.

בנוגע א"י האָט פּראָפ. בּראָדעצקי ערקלערט: די יודישע באַפעלקערונג אין א"י באַטרעפט שוין איצט 420.000 פּערזאָן ד. ה. 30 פּראָצ. פון דער גאַנצער באַפעלקערונג. די יודען, וועלכע קומען קיין א"י פיהלען אינסטינקטיוו, אַז עס ענדערט זיך די ווירטשאַפטליכע באַזע פון דעם יודישען לעבען און עס האַנדעלט זיך נישט וועגען זוכען „שפּאָרעס“ אין דעם אַלגעמיינעם ווירטשאַפטליכען סטרוקטור, ווי דאָס געשעפט אין אַנדערע לענדער.

ראַדיאָ - ווינקעל

דער סוד פון דער ראַדיאָ - כוואַליע

אינ׳ם באַגריף „כוואַליע" געפינען זיך א סך ערשיינונגען ,וואָס האָבען אויבענאויפיג א סך מאָל קיין שום געמיינזאַמעס מיט זיך. למשל, ווען עס כוואַליעוועט דאָס וואַסער אָדער די לופט, הייסט עס גאָר א געוויסע באַוועגונגס-פאָרם, וואָז דאָס פליסיגע אָדער שוועבענדיגע באַקומט פון אן אַנדערער קראַפט: א שטיין, וואָס ווערט אַ־ייַנגעוואָרפען אין וואַסער, א מוזיקאַלישער אינסטרומענט ווערט בעריהרט אין ד. ל. די ראַדיא כוואַליעס אבער זענען גאָר אַ ספּעציעלע אַרט ענערגיע, וועלכע מיר קענען נישט דירעקט אָבסערווירען מיט אונזערע חושים און נישט שפּירען. ערשט דער ראַדיאָ־אַפּאַראַט צוזאַמען מיט דער אַנטענע איז דאָס די איינריכטונג, וועלכע רעאַגירט אויף די כוואַליעס, וואָס קומען אָן אין מאַכט זיי, אז דאָס מענשליכע אויער זאָל זיי הערען.

מיט׳ן באַגריף די לענג פון דער כוואַליע" איז שוין שטאַרק פאַרבונדען די ציטערונג פון דער כוואַליע, ווי אָפט עס קומט פאָר. אָט דאָס כוואַליע־ווען אָדער דאָס ציטערען פון דער עלעקטראָמאַגנעטישער ענערגיע ווערט באַרעכנט אויף סעקונדעס. למשל, אַ כוואַליע פון טויזענד מעטער ציטערט אין אַ סעקונדע 300.000 מאָל, א כוואַליע פון 300 מעטער — אַ מיליאָן מאָל. דאָ דאַרף מען וויסען, אז קיין שום אנדערע ,אוויי־גרופּענע „מאַטעריעלע" פאַקטאָרען נעהמען דערין קיין שום אנטייל נישט. די לופט איז בלויז דער שטח, וואו אָט די ציטערונגען פון דער ענערגיע קומען פאָר.

וואָס זענען אזוינס מאָדולירטע כוואַליעס?

דאָס הייסט, אז די ציטערונגען אויף א געוויסער לענג פון דער כוואַליע באַקומען נאָך אנדערע ציטערונגען, וואָס שטאַמען פון מוזיק אָדער פון רעדען. אָט די אקוסטישע, אָדער הערעווידיגע ציטערונגען לויפען אַ סך, א סך פּאַמעליכער ווי די ראַדיאָ־כוואַליעס (בלויז א פּאָר טויזענט אין אַ סעקונדע). די ראַדיאָ־כוואַליע איז בלויז דער פאַקטאָר, וואָס פאַרמיטעלט ביים איבערשיקען קלאַנגען און הייסט דעריבער אויך די טראָג-כוואַליע. אָבער די קלאַנג־מאָדולאַציע פון דער ראַדיאָ־כוואַליע מאַכט, אז נישט אומעטום איז די לענג איינע און די זעלבע. זי פּאַסט זיך טיילמאָל צו צום אופן פון אויפגעבען די קלאַנגען. אַזאַ מאָדולירטע כוואַליע האָט דעריבער געוויסע גרעניצען וואָס רופען זיך „זייטיגע שנירען". זייער ברייט הענגט אָפּ אויך דערפון, וויפיל ציטערונגען עס קומען פאָר אין אַ סעקונדע אָדער אין „הערצען", אין טויזענטע מינוטען אָדער קילאָ-הערצען. געוועהנליך איז די ברייט פון ביידע זייטיגע שנירען (פון ביידע זייטען פון דער טראָג־כוואַליע) נישט גרעסער פון 9 קילאָהערצען, דעריבער מוזען די נאָהענטע ראַדיאָ-סטאַציעס האָבען צווישען זיך אַזאַ מרחק, כדי איינער דער אַנדערער נישט צו שטערען.

שווידערליכע טראַנסמיסיע פון ים - אָפּגרונט

דעם 7-טען מאַי ה. י. וועט די ענגלישע ראַדיאָ־סטאַציע אַדורכפיהרען א טראַנסמיסיע אויפ׳ן דעק פון דער שיף „לוזיטאַניא !", וועלכע איז דערטרונקען געוואָרען בשעת דער וועלט־מלחמה און געפינט זיך, היינט אויפ׳ן ים-אָבגרונד אין דער טיף פון 100 מעטער.

אין שייכות דערמיט דערמאָנט א דייטשע צייטונג דעם פּרוב פון דייטשען ראַדיאָ, וואָס האט שוין אין יאָהר 1925 טראַנסמיטירט א רעפּאָרטאַזש פון א ים-טויכער פון אָפּגרונד ביים אינזעל העלגאָלאַנד.

אז עונג-יום-טוב איז
אז מען טרינקט
וויסאָצקיס טעה
74 נומער 74

האַרבער פסק-דין
אין אַפּעלאַציע-פּראָצעס פון די גראָדנער באַמביסטען
וועלכע האָבען אונטערגעלייגט א באָמבע אונטער׳ן בנין פון גראָדנער „טאָז"

מאָנטאָג איז אין ווילנער אַפּעלאַציע־געריכט פאָרגעקומען דער פּראָצעס געגען די גראָדנער איינוואוינער דאָמיניק יאַרושעוויטש און קאַזימיר באָהושטרעצקי, וועלכע האָבען דעם 16־טען מערץ 1936 אונטערגעלייגט א באָמבע אונטער׳ן בנין פון גראָדנער „טאָז", די באָמבע איז געווען פון אַגרויסער אויפרייס-קראַפט, דורך א צופאַל האָט זי קיין גרויסע שאָדעם נישט אָנגעמאַכט.

אין דער ערשטער אינסטאַנץ אין גראָדנער קרייזגעריכט איז דער פּראָצעס פאָרגעקומען דעם 14־טען און 15־טען דעצעמבער 1936. דאַן זענען געווען 3 אָנגעקלאָגטע: א חוץ די אויבענדערמאָנטע 2 נאָך איינער: אַלפאָנס פּאַנאַסיוק.

פּאַנאַסיוק און יאַרושעוויטש האָבען בעת דעם גראָדנער פּראָצעס שוין גענומען אויף זיך אַנטייל פאַר אַנטייל אין די גראָדנער אַנטי-יודישע עקסצעסען שבועות 1935, פּאַנאַסיוק האָט דערפאַר באַקומען 5 יאָהר און יאַרושעוויטש 6 חדשים.

אויפ׳ן פּראָצעס וועגען דער באָמבע האָט פּאַנאַסיוק אויסגעדריקט זיין חרטה אויף זיינע אַלע פריהערדיגע מעשים, ערקלערט, אז ער איז געווען פאַרפיהרט און פאַרפּלענדט דורך דער ענדעקישער אידעאָלאָגיע און ער רייסט מיט דער אידעאָלאָגיע איבער. פּאַנאַסיוק האָט זיך מתחה געווען אין אונטערלייגען די באָמבע, ער האָט אָבער זיך אָפּגעזאָגט אַרויסצוגעבען זיינע שותּפים, ער האָט מיט זיין פריהערדיגער אידעאָלאָגיע איבערגעריסען און מעהר האָט ער וועגען דעם נישט געוואָלט רעדען.

פּאַנאַסיוק און יאַרושעוויטש האָבען באַקומען צו 3 יאָהר טורמע, באָהושטרעצקי איז אַרויס פריי.

קעגען דעם פּסק-דין האָבען אַפּעלירט אי דער פּראָקוראָר (קעגען באַפרייען באָהושטרעצקין און צו קליינער שטראָף פאַר יאַרושעוויטשן), אי דער פאַרמשפּטער יאַרושעוויטש, דער פאַרמשפּטער פּאַנאַסיוק האָט נישט אַפּעלירט, אין נעכטיגען אַפּעלאַציע-פּראָצעס זענען דעריבער גע׳משפּט געוואָרען בלויז יאַרושעוויטש און באָהושטרעצקי.

באַשולדיגט האָט דער וויצע־פּראָקוראָר קושיש־טאַן פון גראָדנע, דערזעלבער וואָס האָט באַשולדיגט אויך אין גראָדנער קרייזגעריכט. פאַרטיידיגט האָבען די אַדוו. יאַסינסקי און זיין אַפּליקאַנט נאַזשוכאַוו־סקי. די ציווילע־תביעה מצד גראָדנער טאָז האָט אונטערגעשטיצט אַדוו. פירסטענבערג פון גראָדנע.

אויפ׳ן פאָרשלאַג פון פּראָקוראָר איז צו די נעכטיגע פאַרהאַנדלונגען אַרויסגערופען געוואָרען אַלס עדות דער געהיים-אַגענט אַנטאָן בענדריק פון גראָדנער אויספאָרשונגס-אַמט, ער האָט דערציילט, אז נאָכ׳ן אַרעסטירען יאַרושעוויטשען און טרעצקין אין שייכות מיט דער באָמבע אין טאָז האָט דער סעקרעטאַר פון דער גראָדנער ענדעקישער אָרגאַניזאַציע מאַצקעוויטש ערקלערט, אז די אַרעסטירטע האָבען קאָמפּראָמיטירט די גראָדנער ענדעקישע אָרגאַניזאַציע. אז צוליב זיי קענען זיין רעפּרעסיעס לגבי די גראָדנער ענדעקעס און מען האָט זיי דעריבער אויסגעשלאָסען פון דער פּאַרטיי.

נאָך דעם ווי מען האָט טרעצקין אַרויסגעלאָזען פון אַרעסט, איז ער צוריק אָנגענומען געוואָרען אין דער ענדעקישער אָרגאַניזאַציע, און אויף א פאַרזאַמלונג פון די גראָדנער ענדעקעס איז ער אַרויסגעטרעטען קעגען סעקרעטאַר מאַצקעוויטש, פאָרוואַרפענדיג איהם, אז ער שטערט די דירעקטע אַקציע. מאַצקעוויטש האָט זיך געמוזט אָפּזאָגען פון זיין סעקרעטאַר־אַמט.

אין זיין באַשולדיגונגס-רעדע האָט דער פּראָקוראָר אַנאַליזירט דעם גאַנצען פאַרלויף פון פּראָצעס אין דער ערשטער אינסטאַנץ און זיך ברייטער אָפּגעשטעלט אויף די ערקלערונגען פון פאַרמשפּטען אַלפאָנס פּאַנאַסיוק, וואָס איז — לויט דעם פּראָקוראָרס מיינונג — אַן עהרליכער און אויפריכטיגער מענש און פאַרדינט צוטרוי. אפילו ווען ער האָט אויסגעדריקט זיין חרטה און ערקלערט אז ער רייסט איבער מיט זיין ענדעקישער אידעאָלאָגיע, האָט ער אויף זיינע ענדעקישע חברים נישט געוואָלט אַרויסגעבען, ער האָט ערקלערט קורץ: זיי גלייבען, אז זייערע מעשים זענען ריכטיגע, ווייל ער זיי דעריבער נישט דעקאָנספּירען. אנדערש אָבער האָט געהאַנדעלט יאַרושעוויטש. יענער האָט געוואָרפען אַלץ אויף פּאַנאַסיוקן און מיטגעפיהרט מיט פּאַנאַסיוקס מודה זיין זיך. אויב פּאַנאַסיוק וועלכער קען נאָך זיין א נוצליכער מענש פאַר דער געזעלשאַפט, האָט באַקומען 3 יאָהר דאַרף יאַרושעוויטש באַקומען מינדעסטענס 6 יאָהר. דער פּראָקוראָר האָט געענדיגט זיין רעדע דערמיט אז מען מוז אַלעמען באַשטראָפען, זאָל די גאַנצע וועלט וויסען, אז אין פּוילען טאָר מען אויך יודען נישט שלאָגען.

בנוגע דעם אָנגעקלאָגטען טרעצקי האָט דער פּראָקוראָר געפאָדערט פאַר איהם וועלכע עס איז שטראָף, זאָל דאָס געריכט איהם די שטראָף אָפּלייגען, אָבער אויסגאַנצען באַפרייען איהם קען מען נישט, ווייל ער איז שולדיג.

אַדוו. פירסטענבערג האָט אין קורצע ווערטער, אונטערשטיצט די ציווילע תביעה.

דער פאַרטיידיגער אַדוו. יאַסינסקי (סימפּאַטיקער פון דער ענדעציע) האָט אין די ערשטע ווערטער פון זיין רעדע ערקלערט, אז ער וועט דאָ אויסמיידען פּאָליטישע מאָמענטען און אז ער און די מענשען וואָס טיילען זיינע אנשויאונגען זענען קעגען געוואַלט־מיטלען אין פּאָליטישען און געזעלשאַפטליכען קאַמף. ער האָט געבעטען טרעצקין באַפרייען און יאַרושעוויטשען געבען א מילדע שטראָף.

אין זעלבען גייסט האָט אויך גערעדט דער צווייטער פאַרטיידיגער אַפּל. נאַזשוכאַווסקי.

דער פּסק דין: יאַרושעוויטש באַקומט 6 יאָהר טורמע (פריהער 3) און טרעצקי 2 יאָהר (פריהער באַפרייט).

אין די מאָטיווען האָט דאָס געריכט אָנגעגעבען, אז דאָס אונטערלייגען די באָמבע איז געווען א רעזולטאַט פון שלעכטען ווילען. דאָס געריכט האָט גענומען אין אַכט וואָס יאַראָשעוויטש איז שוין געווען באַשטראָפט פאַר אַנטי־יודישע עקסצעסען און ער איז דעריבער שוין א שעדליכער עלעמענט פאַר דער געזעלשאַפט.

בנוגע טרעצקין האָט דאָס געריכט איינגעזעהן, אז ער האָט איינגעקויפט מכשירים פאַר דער באָמבע וויסענדיג אויף וואָס דאָס גייט.

געפאַהר פון א נומערוס-קלאַוזוס
אין דער אינדוסטריע און האַנדעל אין רומעניען
דעם קעניג קאַראָל׳ס אַפּעל צו דער יוגענט

בוקאַרעשט (יט"א) דער רומענישער פּאַרלאַמענט האָט שוין פאַרענדיגט זיין סעסיע ווי אויך זיין קאַדענץ. די פּאַרלאַמענטס-וואַהלען וועלען דורכגעפיהרט ווערען ביז דעם 15־טען נאָוועמבער, ווען עס וועט זיך צונויפקומען דער נייער פּאַרלאַמענט.

אויף דער שלוס-זיצונג פון דעם פּאַרלאַמענט האָט דער פּרעמיער טאַטאַרעסקו פאָרגעלעזען די באָטשאַפט פון קעניג קאַראָל, וואָס האָט ענטהאַלטען אויך פאָלגענדע ווערטער בנוגע דעם פאַרבאָט פאַר שילער און סטודענטען זיך צו באַטייליגען אין פּאָליטישע מאַניפעסטאַציעס.

„מיר זעהען אין דעם דאָזיגען נייעם שריט אַ ווירקזאַמען מיטעל צו הויבען די דיסציפּלין צווישען אונזער יוגענד, וועמענס ענערגיע און ענטוזיאַזם דאַרף נישט פאַרשווענדעט ווערען אויף האס און פיינדזעליגקייטן ,נאָר דאַרף אויך באַנוצט ווערען פאַר דער פאַרווירקליכונג פון דעם גרויסען נאַציאָנאַלען אידעאַל פון אחדות און ברידערליכקייט".

די געזעץ־פּראָיעקטען וועגען „רומענישער אַרבייט" און רעוויזיע פון די נאַטוראַליזאַציעס זענען נישט ערלעדיגט געוואָרען דורך דעם פּאַרלאַמענט. עס איז אָבער זעהר וואַהרשיינליך, אז דאָס געזעץ „וועגען שוץ פון רומענישער אַרבייט" זאָל אויפ׳ן וועג פון אַ קעניגליכען דעקרעט אַריין אין קראַפט נאָך אין אַפּריל.

דער געזעץ־פּראָיעקט זעהט פאָר, אז 75 פּראָצ. פון אַלע אַרבייטער אין אָנגעשטעלטע אין יעדער אונטערנעהמונג דאַרפען זיין רומענישע בירגער פון „ריין-רומענישער" אָפּשטאַמונג, 20 פּראָצ. רומענישע בירגער פון נישט-ריין־רומענישער אָפּשטאַמונג און פינף פּראָצ. אויסלענדער. אונטערנעהמונגען, וועלכע בעשעפטיגען העכער 100 פּערזאָנען זאָלען דורכפיהרען דאָס געזעץ אין משך פון 6 חדשים אין אַנטערנעהמונגען ביז 100 אָנגעשטעלטע — אין משך פון אַ יאָהר צייט.

דער געזעץ־פּראָיעקט זעהט פאָר האַרבע שטראָפען פאַר עובר-זיין אויף די דאָזיגע באַשטימונגען, נעמליך: געלד־שטראָף פון 1 ביז 10 מיליאָן ליי, צונעהמען אימפּאָרט-ערלויבענישען און אפילו באַשטימען אַקוראַטאָר איבער דער אונטערנעהמונג דורכ׳ן געריכט.

דער דאָזיגער געזעץ־פּראָיעקט רופט אַרויס א פאַרשטענדליכע בעאונרוהיגונג אין די ברייטע יודישע קרייזען.

דער גורל פון א פרוי
(101 סענסאַציאָנעלער און שפּאַנענדער ראָמאַן

קאַפּיטעל 31.

ווי נאָר רחל איז אַרונטערגעגאַנגען פון באַהן, וואָס האָט זי געבראַכט קיין פּאַריז, האָבען זי צוויי מענער פון דער פראַנצויזישער געהיים פּאָליציי באַגעגנט און אָנגעהמענדיג זי אונטער די אָרעמס, איהר א זאָג געטון:

— איהר זייט אונטער אַרעסט!

רחל האָט זיך נישט געוועהרט, זי איז צוגעגאַנגען מיט די צוויי מענער צו א פּאָטרול-וואָגען, אָהין איינגעשטיגען און אין א שעה אַרום איז זי שוין געווען אין א פינסטערען צעל פון א פּאַריזער תפיסה.

אויף מאָרגען ווען מען האָט זי גענומען אויספרעגען האָט זי זיך אַנטזאָגט צו ענטפערען ביז מען וועט איהר ברענגען אין צעל אַלעקסאַנדער מייערבער. צוליב פאַרשטענדליכע סיבות האָבען די אַגענטען פון דער פראַנצויזישער געהיים-פּאָליציי געליקוידירט די עקזיסטענץ פון אַזאַ מענשען ווי אַלעקסאַנדער מייערבער. זיי האָבען חושד געווען אז די כיטרע שפּיאָנקע וויל זיי אויסנאַרען...

רחל האָט דאַן געפאָדערט מען זאָל איהר ברענגען אין צעל דעם מאָלער אַנדרעי פּיגער.

מיט א נעבויגענעם קאָפּ, נישט וואַגענדיג אויף איהר א קוק טון, איז אַנדרעי אַריינגעגאַנגען צו איהר אין צעל, ער האָט זיך לעבען איהר אוועקגעזעצט און האַלטענדיג די אויגען אַראָפּגעלאָזט צו דער פּאָדלאָגע האָט ער מיט א שטימע, וואָס איז פול געווען מיט געוויין א זאָג געטאָן:

— רחל! די באַווייזען קעגען איך זענען צו־שטאַרקע! איך וועל איך גאָרנישט קענען העלפען!

א פּאָר מינוט זענען זיי ביידע געזעסען שטיל. נאָר פּלוצים האָט זיך אַנדרעי צעכליפּעט ווי א קינד. רחל איז צו איהם צוגעגאַנגען אָנגענומען זיין קאָפּ מיט ביידע הענט און אַריינקוקענדיג איהם אין פּנים דורך פאַרטרערטע אויגען, האָט זי איהם עפּעס געוואָלט זאָגען, נאָר זי האָט אויך אויסגעבראָכען אין א יאָמער־ליכען געוויין, וואָס האָט פאַרשלונגען איהרע ווערטער.

ס׳האָט גענומען עטליכע מינוט וואָס האָבען אוים געזעהן ווי אַן אייביגקייט, ביז זי האָט געקענט עפּעס זאָגען:

— אַנדרעי! — שיקט מיר צו מאַריסען!

ווען דער וועכטער האָט געעפענט די אייזערנע טיר פון איהר צעל און אַריינגעלאָזט מאַריסען, וואָס האָט מיט זיך געטראָגען א מאָל־ברעט, בערשטלעך און א לייווענט זי צו מאָלען — האָבען ביידע, רחל און מאַריס, געוואָגט א קוק טון איינער אויפ׳ן צווייטען, מורא האָבענדיג, אז זיי וועלען נישט אויסהאַלטען, און, אין וועכטערס אַנוועזענהייט פאַלען איינער דעם צווייטען אויפ׳ן האַלז און זיך צעוויינען... צעוויינען...

מאַריס האָט גענומען אַראַנזשירען זיינע מכשירים ביז ער האָט געוואוסט אז דער וועכטער איז שוין ווייט אוועק. נאָכדעם האָבען זיי שטום, אָהן ווערטער, זיך דערנענטערט, זיך אַרומגענומען און שטיל, פאַרשטיקט און יאָמערליך זיך צעוויינט:

— רחל! רחל! רחל!...

— מאַריס!...

עס האָט גענומען לאַנג ביז ער האָט זיך פון איהר אָפּגעריסען. אָפּגענאָמען אַביסעל פון איהר און זי גענומען מאָלען.

— מאַריס! — האָט זי א זאָג געטון שטיל — ברענג מיר מיין טאָטען דאָ אַהער אין צעל! עס מוז אָבער געטון ווערען זעהר קאָנספּיראַטיוו, ווייל מיין טאַטע פאַרנעהמט דאָ א זעהר הויכע רעגירונגס־שטעלע און א נישטפאַרזיכטיגער שריט קאָן איהם רואינירען... איך וויל דאָס נישט!

מאַריס האָט ווי א ווילדער זיך היסטעריש צעלאַכט אָהן אן אויפהער.

אין א פּאָר מינוט אַרום זענען שוין די וועכטער געווען אין צעל און נישט וואַרטענדיג לאַנג האָבען זיי איהם אַרויסגעפיהרט און מען האָט איהם אָפּגעפיהרט אַהיים.

אין דער היים, ווען ער איז א ביסעל געקומען צו זיך, האָט מאַריס אַלץ דערציילט זיין טאַטען...

קאַפּיטעל 32.

אַלעקסאַנדער מייערבער האָט מיט א פּאָר חדשים פריהער רעזיגנירט פון זיין שטעלע אַלס אָנפיהרער פון פראַנצויזישען קאָנטר־שפּיאָנאַזש. די סיבה וואָס ער האָט אָנגעגעבען פאַר זיין רעזיגנאַציע, איז געווען זיין שוואַכער געזונט.

די רעגירונג האָט אָבער ביי איהם גע׳פועל׳ט ער זאָל אָנגעהמען די לייכטערע שטעלע פון פּאַרזיצער פון קריגסגעריכט, וואָס האָט געמשפּט שפּיאָנען, האָס לאַנד האָט זיך נעניטיגט אין זיינע פעהיגקייטען און ערפאַהרונגען אין שפּיאָנאַזש-אַרבייט.

דער שיקזאַל האָט איהם איצט א טיוועליש שפּיל אָפּגעטון. אין א וואָך אַרום האָט ער געדאַרפט משפּטן זיין אייגענע טאָכטער פאַר שפּיאָנאַזש.

נאָכדעם ווי אַלעקסאַנדער האָט אין די גרעסטע יסורים, וואָס א מענש קאָן נאָר איבערלעבען, באַזוכט רחלען אין איהר צעל, האָט ער זיך פאַרשפּאַרט אין זיין קאַבינעט אויף א וואָך צייט און איז פון דאָרט נישט אַרויסגעגאַנגען.

אַריינגעגאַנגען איז ער אין זיין קאַבינעט א מיטעליאָהריגער מאַן און אַרויסגעגאַנגען פון דאָרטען צוויין צום פּראָצעס, איז ער א זקן, פאַר דער וואָך צייט איז ער גרוי געוואָרען אַלט, און מענשען, וואָס האָבען איהם געקענט, זענען געווען זיכער, אז ער ליידט עפּעס פון א שווערליכער קרענק, וואָס עסט איהם אויף. קיינער, אויסער מאַריסען און אַנדרעיען האָבען פון גאָרנישט געוואוסט, נישט געוואוסט אז אַלעקסאַנדער גייט משפּטן זיין אייגענע טאָכטער...

(פאָרזעצונג קומט).

דאס לאדזער לעבען

דאנערשטאג 25 מערץ
ג' ניסן תרצ"ז

זון-אונטערגאנג 6.01
זון-אויפגאנג 5.10

מינ. קאשטשאלקאווסקי אין לאדז

קאנפערענץ אין דער וואיעוואדזטווע. — לוסטראציע פון אינסטיטוציעס

(א) נעכטען איז געקומען קיין לאדז דער מיניס־טער פאר געזעלשאפטליכער שוץ, מאריאן זינדראם־קאשטשאלקאווסקי, אין דער באגלייטונג פון דעם דעפארטאמענט-לייטער ה' שומאווסקי.

אין דער ערשטער רייה האט דער מיניסטער אפ־געהאלטען א קאנפערענץ מיטן וואיעוואדע ה' האוקע־באוואק, און דערנאך איז פארגעקומען א קאנפערענץ מיטן אנטייל פונם וויצע־וואיעוואדע וועגדארף, ליר־מער פון דער געזעלשאפטליך - פאלימישער אפטיי־לונג ד"ר ווארגא, דירעקטאר פונם ארבייטס - פאנד אין לאדז, ה' יאגעלא, לייטער פון די באזונדערע אפטיילונגען אין דער וואיעוואדזטווע און פאר־שטייער פון דער שטאט־פארוואלטונג.

* * *

ארום 2 בייטאג האט דער מיניסטער קאשטשאל־קאווסקי אין דער באגלייטונג פונם וואיעוואדע און פונם דעפארטאמענט - דירעקטאר שומאווסקי בא־זוכט דעם ארבייטער - אינסטיטוט פאר קולטור און בילדונג אויפן נאמען פון סטעפאן זשעראמסקי (שעטקיעוויטשא 5-3).

דארט האבען דעם מיניסטער אויפגענומען די וויצע־פרעזעס פונם אינסטיטוט סען. אלגייער א. א. דער הויכער גאסט האט פארבראכט אינם אינ־סטיטוט 20 מינוט און האט זיך לעבהאפט אינטע־רעסירט מיט די בילדונגס - ארבייטען פונם אינסטי־טוט. דער מיניסטער האט דערקלערט פאר די לייטער פונם אינסטיטוט, דאס ער וועט זיך באמיהען צו שטיצען דעם אינסטיטוט און אויך צוגעזאגט צו אנערקענען פאר איהם געוויסע סובווענצען.

פירמע וו. וויסאצקי און קאמפ.

מאכט אויפמערקזאם: אזוי ווי מען האט אונז געמאלדען, אז אומגעוויסענהאפטע סוחרים פיהרען ארייז אין טעות די ג. קאנסומענטען און פארקויפען פארשידענע ארט לויזע. פארפומירטע און אנאנימע טעע-פאקונגען, אלס אונזערע כשר לפסח זענען מיר מודיע, אז טעע כשר לפסח איז נאר אין **אריגינעלער פאקונג באנד־ראלירט** אדער **פלאמבירט** מיט דעם באקאנטען **וויסאצקי-שיפעל און אונטערשריפט**. מיר באטאנען, אז אונזערע פאבריקען שטעהען אונטער דער השגחה פון ועד-הרבנים בווארשע, וועמענס הכשר געפינט זיך אין אלע פערקויפס-שטעלען.

וועגען קאנטינגענט פון כשר פלייש

אין צוזאמענהאנג מיט די ידיעות וועגען דעם, אז דאס אגראר - מיניסטעריום האט מסכים געווען צו געבען צוגאב - קאנטינגענטען אויף כשר פלייש, ספעציעל אויף יום־טוב. דערוויסען מיר זיך, אז די דאזיגע ידיעה איז נישט גענוי.

דאס אגראר - מיניסטעריום האט מסכים געווען צו געבען אויף יום־טוב א קאנטא אויפן קאנטי־גענט אויף כשר פלייש אין לאדז אויפן חודש אפריל נענט פון חודש אפריל, אבער נאר אין די שטעט, וואו די היטערשטע חלקים ווערען געטרייפערט, היות ווי אין לאדז ווערט דאס היטערשטע טייל נישט גע־טרייפערט, איז דער צירקולאר פון אגראר-מיניסטער־יום נישט חל אויף לאדז.

חוץ מזה דערוויסען מיר זיך, אז דער קאנטינ־גענט אויף כשר פלייש אין לאדז אויפן חודש אפריל איז ווידער פארקלענערט געווארען מיט 10 פראצענט אין פארהעלטעניש צום איצטיגען חודש, און פאר־העלטעניש צום חודש יאנואר איז דער קאנטינגענט פאר לאדז פארקלענערט געווארען מיט גאנצע 30 פראצענט. די סיבה פון דער קאנטינגענט - פארקלע־נערונג איז דאס, וואס ס'איז נאך נישט ערלעדיגט די פראגע וועגען ניקור.

קאנפערענץ פון ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס און פאראיינען אין לאדזש

וועגען שאפען די יודישע עקאנאמישע רעפרעזענטאנץ

אונטערן פארזיץ פון פרעזעס פון לאדזשער קאמי־טעט פון יודישען וועלט־קאנגרעס ה' דר. א. מארטא־קאווער, איז די טעג פארגעקומען א גרויסע ווירט־שאפטליכע קאנפערענץ, אין וועלכער עס האבען זיך באטייליגט די פארשטייער פון אלע היגע פאראיינען פון סוחרים, פאבריקאנטען, האנטווערקער - פארבאנ־דען, קלייןהענדלער, צעכען און מייסטער־פאראיינען, ווי אויך די יודישע ראטמענער פון לאדזשער שטאט־ראט די ה"ה: דר. ז. עלענבערג, און אדוו. ז. שטרויך און א רייה אנגעזעהענע פערזענליכקייטען.

וועגען דעם ציל פון דער קאנפערענץ האט רעפע־רירט ה' דר. מארטאקאווער, וועלכער האט זיך אפ־געשטעלט אויף דער שווערער עקאנאמישער סיטואציע פון די יודישע מאסען און דאס פראבלעם פון די אי־רויסגעשטויסענע יודישע ארבייטס מענשען. דער רע־פערענט האט אויפגעוויזען, אז מיר מוזען שאפען די עקאנאמישע רעפרעזענטאנץ, וועלכע זאל שטיין אויף דער וואך פון דער עקאנאמישער פארטיידיגונג פון יודישען לעבען. אויך די הילפס־ארבייט פאר פוילישע יודען, וואס ווערט געמאכט מיט געלטער פון אויס־לאנד, מוז ווערען ראציאנעל און צוועקמעסיג אוועק־געשטעלט.

דער רעפערענט האט אנגעצייכענט דריי הויפט־מאמענטען וועלכע שטייען אויפן טאג־אָרדנונג פון יודישען לעבען אין דער איצטיגער שעה. דאס זענען: שאפען העם ווירטשאפטליכען פארלאמענט צו פאר־טיידיגען די עקאנאמישע אינטערעסען פון יודישען פאלק כלפי חוץ, ראציאנאלע הילפס־ארבייט און א גע־זונטע עקאנאמישע פאליטיק.

נאכן רעפעראט פון ה' דר. מארטאקאווער, האט זיך אנטוויקעלט א לענגערע דיסקוסיע, אין וועלכע עס האבען זיך באטייליגט אלע אנוועזענדע פארטרעטער פון ווירטשאפטליכען לעבען אין אונזער שטאט. אין דער דיסקוסיע איז געקומען צום אויסדרוק דער גע־מיינזאמער ווילען און פארשטענדניש פון אלע טיילען פון לאדזשער יודענטום צו שאפען די עקאנאמישע רעפרעזענטאנץ.

נאכדעם ווי עס איז אנגענומען געווארען א רע־זאלוציע, ביי דער צושטימונג פון אלע אנוועזענדע וועלכע שטעלט פעסט אין אנבליק פון די סכנות, וואס דראהען דער יודישער באפעלקערונג אויפן עקאנא־מישען געביט, צו שאפען אין לאדזש די עקאנאמי־שע רעפרעזענטאנץ, דאנקט ה' דר. מארטאקאווער די פארזאמעלטע און שליסט די קאנפערענץ.

פארברייטערט די ארבייטען אויף די שאסעען און וועגען

לויט א פארארדנונג פון דער צענטראל-מאכט זענען איצט פארברייטערט געווארען די ארבייטען אויף די וועגען און שאסייען אין לאדזער און לאסקער פאוויאטען, צוליב דעם פארשטארקטען טעמפא פון דער ארבייט זענען ווידער צוגענומען געווארען נייע 200 סעזאן ארבייטער.

פונ'ם 1. אפריל זאלען די ארבייטען אויף די וועגען געלאזט ווערען אין פולען גאנג, עס ווערען געבויט נייע וועגען פון קאליש און פיעטריקאוו קיין לאדז.

טעאטער „פילהארמאניע"
20 נארוטאוויטשא 20
טעל. 213-84

לעצטע גאסטשפילן
קונסט - טעאטער
מאריס שווארץ-אנסאמבל
יום-טוב-רעפערטואר!

זונטאג, ד. 28 ד. ח. 12 א זייגער פארמ. | **זונטאג**, ד. 28 ד. ח. 4 א זייגער נאכמ. | **זונטאג**, ד. 28 ד. ח. 9 א זייגער אוונט

באנייאונג פון מאריס שווארץ'ס וועלט=אויפפיהרונג

יאשע קאלב

דראמע אין 2 טיילען, 26 בילדער פון י. י. זינגער.
דראמאטיזירונג און רעזשי:
מאריס שווארץ
מוזיק: לעאן קוצין. טענץ: ליליאן שאפירא.
דעקאראציעס: אלעק טשערטאוו.
אריגינעלע דעקאראציעס, קאסטיומען און ספעציעלע ליכט-אפאראטען פון אמעריקא.
בילעטען שוין צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער פילהארמאניע.

מאריס שווארץ קינסטלער-אנסאמבל:
נאטליב העלענא
גאלדנבערג אסתר
נוטמאן קלמן
גרודבערג יצחק
האכבערג יעטע
וויכער מאַסס
ליפמאן נאטאליע
ליפמאן משה
ליטאן עני
מארעווסקי אברהם
סאמבערג אייזיק
פאקיעל דבורה
קאן שלמה
סורץ אברהם
ראזען שמחה
שאפירא דניאל
שמיין אלעקס א. אנד.

80 פערזאן! אויף דער בינע!

פייער פאלקספלאץ

צוגאב-פאבאר-קאמיסיע

(א) דעם 31. ה. ח. וועט אין לאקאל (פעטרי־קאווער 165) אמטירען די צוגאב פאבאר־קאמיסיע, שטעלען דארפען זיך די פאבאראווצעס פון יאהר־גאנג 1915 און עלטערע, וועלכע האבען נאך ביז איצט נישט רעגולירט די מיליטער־פליכטען, דארפען זיך שטעלען די, וואס וואוינען אויפן שטח פון 1. 4. 6. 7. 10. 12. 13. און 14־טען פאליציי - קאמי־סאריאטען.

די חגאות אין געריכטס-וועזען

(א) אין קרייז־געריכט און אין שטאטישען געריכט קומען שוין היינט נישט פאר קיין סעסיעס. די קאנצעלאריעס זענען טעטיג ביז פרייטאג, ד. 26־טען ד. ח.

שבת וועלען ארבייטען דיזשורען, וועלכע וועלען ערלעדיגען אויסערארדענטליכע ענינים.

פ. ק. א. קאסעס אין די יום-טוב-טעג

מארגען, פרייטאג, ד. 26־טען ד. ח. וועלען די קאסעס אין ביוראס פון פ. ק. א. טעטיג זיין נאר ביז 12 מיטאג. נאך מיטאג וועלען די קאסעס זיין געשלאסען.

דעם 27, 28. און 29־טען ד. ח. וועלען די פ. ק. א. קאסעס נישט זיין טעטיג.

די וועקסלען, וואס זענען צאהלבאר דעם 26 און 27־טען ד. ח. קענען אויסגעקויפט ווערען דעם 30־טען מערץ ביז 1,30 מיטאג. שפעטער וועלען די וועקסלען אפגעגעבען ווערען צו פראטעסט.

מילך אין פרעמדע פלעשער

(א) בעת דער נעכטיגער קאנטראלע איבערן מילך האנדעל איז פעסטגעשטעלט געווארען אז דער געוועלבער אברהם אבראמאוויטש (סרויגוטא 5) האט, באזיצענדיג פלעשער פון דער קרייז-קאאפע־ראטיווער מלעטשארניע צונויפגעקויפט מילך ביי הענדלער, דערנאך זיי פונאנדערגעגאסען אין די דאזיגע פלעשער און פארקויפט. מען האט אבראַ־מאוויטשען ארעסטירט.

די אינוואלידען אונטערשטיצען זייערע אונבעמיטעלטע מיטגלידער

נאך די וואהלען אין דעם לאדזער אינוואלידען־פאראיין איז פארגעקומען די ערשטע קאנסטיטואי־רענדע פארזאמלונג. די נייע פארוואלטונג האט צו־טיילט צווישען זיך די מאנדאטען אויף פאלגענדען אופן: פרעזעס: וויצענטי קאזימירטשאק, וויצע־פרעזעס — וולאדיסלאוו גראבאווסקי, סעקרעטאר — גראס, קאסירער—פוקס, מיטגלידער: גארניאטשעק און קאזימיערא אלטשאק.

די נייע פארוואלטונג האט באשלאסען צו הילף צו קומען די ארימע מיטגלידער פונם פאראיין אין דער צייט פון די פסח יום־טובים: עס זאלען אין צו־זאמענהאנג דערמיט פארטיילט ווערען 160 לעבענס־מיטעל פעקלעך. יעדער פעקעל אין דער ווערט פון 20 זל.

צום בוכהאלטערען-צוזאמענפאהר

(א) צו דעם אלפוילישען בוכהאלטערען-צו־זאמענפאהר, וואס קומט פאר אין ווארשע דעם 10 און 11 אפריל ה. י. פאהרט ארויס א ספעציעלע דעלעגאציע פון די לאדזער ביורא-און הענדעלס-אנגעשטעלטע (אל. קאשטשושקי 21).

דער דאזיגער צוזאמענפאהר רופט ארויס גרויס פאראינטערעסירונג מחמת דעם וואס אויף זיין סדר היום געפינט זיך די פראגע פון נייעם גע־זעץ-פראיעקט וועגען דער בוכהאלטערען-קאר־פאראציע.

צום פראפאגאנדע-חודש
פון יודישען בוך!

אין צוזאמענהאנג מיט'ן פראפאגאנדע-חודש — א גרויסער ביליגער פארקויף פון בעסטען יודישען בוך פון פאלגענדיגע פארלאגען: „ליטערארישע בלעטער", יאטשקאווסקי, מארק ראקאווסקי, גאלד־פארב, צענטראל און אנד.

ספעציעלע פרעמיעס ביי גרעסערע איינקויפען. פראספעקטען און קאטאלאגען אויפ'ן ארט.

בעמ.: פאראן אויך לאגער אויך ביכער פון די פארלאגען „קולטור-ליגע", קלעצקין, „טאמאר" אויף ביליגע פרייזען.

ביכערהאנדלונג נ. בערלינסקי, לאדז, אלט-שטאט 12.

כשר לפסח | בעקאנטמאכונג.
דאס איבעראל־בעקאנטע געשעפט פון
שאקאלאדען און צוקערווארג
מארמעלאדען, מאקאראנען, אלעס מיט הכשרים פון ווארשעווער און ווילנער ראבינאט.
בעמערקונג: שבת איז דאס געשעפט געשלאסען.

„EXSPRESS“
9 Piotrkowska 9

כשר לפסח
מאכט בעקאנט איהרע ג' קונדשאפט, אז צום פארשטעהענדען פסח איז דאס געשעפט פארזעהען מיט א רייכען אויסוואהל פון די בעסטע און פיינסטע שאקאלאד, קארמעלען, מיט אכטונג. די בעסטע סחורה, צו ביליגע פרייזען.
„EXPRESS“, Piotrkowska 9, tel. 258-91, 217-85

בייזוויליגע, נארישע רכילות
וואס ס'פאלט אלץ איין די „חכמים“ פון „ארענדאווניק“

כישט אנדערש ווי זיי זענען געפאלען אויף די קעפ, די „חכמים“ פון „ארענדאראווניק“. כישט אנדערש ווי ס'זיצען דארט ספעציעלע מענשען, וועלכע פרעכען זיך די קעפ אויף פארשידענע אומגעלומפערטקייטען און ווער עס פאקט די גרעסטע נאריש־קייט באקומט א פריז...

מיר זענען נישט מעהר געוואוינט אנצעווייזען אויף יעדען משוגעת זייערען, אבער מיר ברענגען די נעכטיגע נאטיץ פון „ארענדאראווניק“, וועלכע איז געווען אפגעדרוקט מיט גרויסע אותיות, נאר אלס קוריאז, כדי צו באווייזען אויף וואס די דאזיגע טפשים זענען פעהיג.

אין דער דערמאהנטער נאטיץ דערציילט זיך, אז די יודישע סוחרים האבען זיך געווענדעט צום ראבינאט, ער זאל ערלויבען צו האנדלען און אפען צו האלטען די יודישע געוועלבער דעם קומענדיגען שבת, ד. ה. דעם ערשטען טאג פסח. די יודישע סוחרים, האבען מאטיווירט זייער ווענדונג דערמיט, שרייבען די רכילות'ניקעס, וואס שבת איז ערב די קריסטליכע חגאות און זיי איז א שאדען דער קריסטליכער פריין. נאכמעהר אין דער צייט, ווען ס'וואקסט די קאנקורענץ פון די קריסטליכע סוחרים.

דער ענין ווערט געמאכט נאך געהיימניספולער און ס'ווערט דערציילט, אז די קאנפערענץ וועגען דעם ענין איז פארגעקומען אין דער שוהל און דער באשלוס פון ראבינאט איז נאך נישט באקאנט...

פאר אונז איז דאס, פארשטייט זיך, אן אומגעלומפערטער וויץ און א פרעכע געמיינהייט, וועגען דעם ווייסען אויך די מחברים פון דער ראזינער נאטיץ. צי גלויבט אבער נישט אמאל אין דער גאנצער בבא מעשה, דער „ארענדאראווניק“־לייענער?

פוילישער קאנסול פון אלזשיר געווילט אין לאדז
וועגען אנבינדען האנדעלס־באציהונגען צווישען אלזשיר און לאדז

אין לאדז האט געווילט דער פוילישער עהרען־קאנסול אין אלזשיר ה' ד. ריגאלע, וועלכער איז דע־לעגירט געווארען פון פוילען דורך דער אלזשירע־פארבאנד פון די האנדעלס - קאמערן אין צוזאמענ־האנג מיט דער טענדענץ פון דער אלזשירער מאכט צו אינטענסיווירען די האנדעלס - אומזאצען מיט פוילען.

דער וויזיט פון קאנסול ריגאלע אין לאדז האט געהאט דעם ציל צו באנייען די באציהונגען פון די

גרויסע ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס אין אלזשיר מיט דער לאדזער האנדעלס - קאמער און זיך צו בא־קענען מיט דער טעקסטיל־ און קאנפעקציע־פראדוק־ציע פון לאדזער קרייז. אויף די קאנפערענץ, וואס איז

פארגעקומען צווישען קאנסול ריגאלע מיט דער לאדז־ער האנדעלס - קאמער זענען ארומגערעדט געווארען די עקספארט - מעגליכקייטען פון דער לאדזער פראָ־דוקציע אויף דעם אלזשירער מארק.

כשר לפסח
בעסטער און דאך בילינסטער
אריגינעלסטער אונגער וויין
ריינסטער ראזינען וויין
וויין אהן אלכאהאל
ווי אויך מעהד, שפריט
לום־טוב'דיג, איז
נאר מיט דער מארקע
„בארוין“
אינהאבער: מענדעל בארנשטיין
30 נאוואמיעסקא 30, טעל. 210-58.

א גנב איז א שטיבעל
ער איז אבער געכאפט געווארען אויף דער „הייסער מינוט“

אין נאוואמינסקער שטיבעל (קיליטסקיעגא 12), האט זיך נעכטען בייטאג אריינגעקומען א גנב, ווען קיינער איז אין שטיבעל נישט געווען, ער האט צו־גענומען האנטיכער, תפילין, טישטוכער און א צדקה פושקע מיט 4 זלאטעס. פלוצים איז געקומען א יוד אין שטיבעל אריין, און איהם געכאפט ביי דער האנט. די געגנבעטע זאכען, א חוץ דאס געלד, אין ביי איהם אפגענומען געווארען.

אלייז טאר מען נישט...

(ז) דאס שטאטישע גריכט האט נעכטען פארמשפט דעם הויזבעזיצער יוזעף ערעטשינסקי (נאווראט 23) אויף 6 וואכען ארעסט דערפאר, וואס ער האט נישט אנקומענדיג צום געריכט אליין געפסקנט, אז מ'דארף ארויסווארפען דעם לאקאטאר אלפאנס זאוויערטא, און האט קודם כל ארויסגע־ווארפען זיינע זאכען.

פארטיידיגט דעם הויזווירט האט דער „גא־קאנטער“ אדוואקאט פראנטשישעק שווידלער.

קלײנער פעליעטאן
מ'בּרויך צו ווימען...

הייסט עס — זאגט שמיל־שמעלקי — אז מיר האלטען שוין ביי בדיקת חמץ, און מ'ברויך ארויס מיט דעם פלעדערוויש און מיטן הילצערנעם לעפעל זוכען דאס ריכטיגע...

מילא — זאגט ער — ביי אונזערנאל מענש איז עס אפילו א שווערע מערכה אויסצוזעפינען ס'־חמץ, ווארום אז מען קריגט איהם נאר אין שטוב אריין, ווערט ער מאמענטאל אויסגעטריקנט, אזוי אז עס בלייבט נישט פון איהם א קריש, און נישט קיין לעק, און נישט קיין סימן....

דעריבער איז עס א גאר זעלטענע זאך, אז ביי היינטיגען טאג טוט נאך עמיץ געפינען ביי אונז עפעס חמצ'דיקס...

כ'ווייס — פון אן עק — אויב עס דרייט זיך ארום אין דער שטוב — אדער אפשר גאר פון דער קאץ, וועלכע איז נישט שטארק מקפיד, וואס און וואו זי גייט „טון“, און ווייס נעבעך נישט, אז זי וועט דערנאך באקומען מיאוס ופגע'הרג'עט...

אזעלכע זאכען ליגען זיך נאך אויפן שכל.

מיט איין ווארט — מ'דארף אויסרוימען דעם חמץ און דעם כאמיעץ!

שמילשמעלקי

שוין באלד 100 יאהר
ווי די וועלט טרינקט
ווימאצקים 74 מעה
וועלכע איז אנערקענט אלס בעסטע
געטרענקט וויסאצקים 74

נעלם געווארען א יונג מיידעל

(א) דעם 15. מערץ ה. י. איז ארויס פון דער שטוב פון איהרע עלטערען די 16־יאהריגע גימנאזיאל שילערין, העלענא זשולטאוולאס (פאדזשעטשנא 3) און איז לעת עתה נישט צוריקגעקומען, זי איז א נארמאל געבויט, בלאנד בלוי־אויגיג מיידעל. ס'איז דא א חשד, אז זי איז פארפיהרט געווארען.

ידיעות וועגען איהר דארף מען אנגעבען אין דער פאליציי.

צוגעדריקט דורך א טראמוואי

(א) אין דער טראמוואי־רעמיזע אויף דער טראַ־וואַיאָווא 6 איז נעכטען דורך א טראמוואי צוגע־דריקט און שטארק צוקאליעטשעט געווארען דער 44 יאהריגער טראמוואי־ארבייטער איגנאצי ווישניעוו־סקי.

פאגאטאָוויע האט איהם אפגעפיהרט אין אובעזי־פיעטשאלניע־שפיטאל.

ר. איזראעל

אויף נאוואמיעסקא

74 שפאנענדער ראמאן פון לאדזער לעבען

צילקע האט נאך געווארט, אפשר וועט זיך די לאגע אויפקלערען אהן דעם, אז זי זאל ווידער דאר־פען אנקומען צו זיגמונטן, דאס וואלט געווען א זעהר שווערער שריט פאר איהר.

פלוצלונג איז צילקע איבערראשט געווארען פון דער ידיעה, אז אין שטעטעל האט זיך בעוויזען א יונגערמאן, וועלכער האט זיך נאכגעפרעגט אויף איהר.

באלד האט איהר געגעבען א שטאך אין הארצען. זי האט פערשטאנען אז דאס נאכפרעגען זיך אויף איהר האט א שייכות מיט מאיר ראזען. איידער זי האט אנגעהויבען צו טראכטען וועגען דעם און איידער זי האט זיך בעוויזען צו אריענטירען האט מען שוין אנגעקלאפט ביי איהר אין טיר.

אין שטוב איז אריינגעקומען א מענש פון א יאהר עטליכע און דרייסיג און זיך פארגעשטעלט אלס יאקוב פאגעל.

— איהר וועט זיך געוויס וואונדערען וואס איך בין אהערגעקומען צו אייך און אייך אויפגעזוכט.

— געוויס וואונדער איך זיך. איך קען דאך אייך אינגאנצען נישט, איך זעה דאך אייך דאס ערשטע מאל אין לעבען.

— אזוי איז עס, איך האב אויך נאך נישט געהאט דאס פערגעניגען מיט אייך בעקאנט צו זיין. אבער איידער איך הויב נאך אן מיט אייך צו רעדען וועגען ציל פון מיין וויזיט, וויל איך שטעלען א בעדינג.

— דהיינו?

— אז איהר זאלט מיך נישט פרעגען אין נישט וועלען זיך דערוויסען פון מיר פון וואנען איך האב זיך דערוואוסט וועגען אייער אדרעס, דאס איז דאך אייך איבריגענס אלץ איינס, איך וואלט דאס אייך גערן געזאגט, ווייל מיר וואלט דאס אין נישט גע־ווען קיין אינטערשיד, די געשיכטע איז אבער די וואס איך האב געוויסע פערזאנען געגעבען מיין עהרען־ווארט אז איך וועל נישט אויסזאגען.

— זענען פערהאן אפילו פערזאנען, וועלכע ווייסען וואו איך געפין זיך?

— שטעלט זיך פאר, אז עס איז אזוי.

יאקוב פאגעל האט אויף צילקען געמאכט א זעהר גוטען איינדרוק, ער איז געווען עלעגאנט, העפליך, געערדט שעהן און אין אן אינטעליגענטען אופן, צילקע האט אבער נישט די ערשטע געוואלט אנהויבען דאס געשפרעך וועגען עצם ענין, זי האט געווארט אז פאגעל וועט אנהויבען.

— כדי צו שטילען אייערע נייגיריגקייט, חשובע מאדאם — האט פאגעל אנגעהויבען — וועל איך אייך גלייך זאגען, אז איך ביי יעקומען אין אויפטראג פון אייער מאן מאיר ראזען.

פאגעל האט זיך געריכט, אז די דאזיגע בשורה וועט מאכען אויף צילקען אן ערשיטערענדען איינ־דרוק. אזוי איז אבער נישט געווען, צילקע האט דאס אויפגענומען זעהר רוהיג און קאלטבלוטיג, זי האט נישט קיין ציטער געגעבען, זי איז ווייטער גע־בליבען זיצען און געווארט אויף די ווייטערדיגע ערקלערונגען פון יאקוב פאגעל.

— איהר פרעגט גאר נישט, איהר ווילט אפילו נישט וויסען וואו ער געפינט זיך?

— איך ווארט אויף אייערע ווייטערדיגע ער־קלערונגען.

— ענטשולדיגט מיר, מאדאם, אויב איך וועל אנריהרען אן ענין וועלכער קען אייך וועה טון. איך קען אייערע גאנצע טראגעדיע, איך ווייס, אז איהר וואוינט דא מיט 2 קינדער, פון וועלכע קיין איינס געהער נישט צו מאיר ראזען, דעריבער האט איהר פאר מיך נישט וואס צו בעהאלטען און מיר קענען רעדען אפען און רוהיג.

— מאיר ראזען לעבט? האט צילקע זיך דעצי־דירט אויף א פראגע.

— געוויס לעבט ער און אין זיין אויפטראג בין איך געקומען צו אייך.

— קען ער מיין גאנצע טראגעדיע?

— יא, ער ווייס אלץ, ער האט זיך אינטערע־סירט מיט יעדען פרט און קען גענוי אייער לעבען.

— פארוואס האט ער די גאנצע צייט נישט גע־שריבען צו מיר?

— דערפאר, ווייל די ערשטע צייט האט ער נישט געקענט און דאן האט ער זיך דערוואוסט וועגען אייער חתונה מיט זיגמונט ווראבעלטשיק, פון דעם מאמענט אן האט ער געהאלטען פאר נויטיג זיך נישט מעהר צו קאמוניקירען מיט אייך, ווייל וואס האט דאס געהאט פארא זין צו אייך צו שרייבען.

— און וואס וויל ער איצט?

— ער וויל אז איהר זאלט קומען צו איהם.

— און ער וויל נישט אהערקומען?

— ניין בשום אופן נישט, צו דעם וועט ער זיך אויף קיין שום פאל נישט לאזען צורעדען, ווען איהר זאלט וויסען מאדאם ווי ער ליידט, ווען איהר זאלט זיך נאר קענען פארשטעלען וואס פארא אומ־מענשליכע יסורים ער איז אדורכגעגאנגען און געהט נאך אדורך...

צילקע איז פערשוויגען געווארען, טרעהרען האבען זיך איהר געדריקט אין די אויגען אריין, זי איז געווארען בלייך און מורא געהאט, אז זי זאל נישט פאלען אין אהנמאכט, זי האט זיך געשטארקט און זיך געהאלטען, אז זי זאל נישט ארויסווייזען איהר איצטיגען צושטאנד.

— און איך האב ווייניג געליטען? ווייס ער דען נישט וועגען דעם?

— ס'איז מעגליך מאדאם, ער האט אבער דאס נישט געקענט וויסען פונדערוויטענס.

— איך בין נישט שולדיג, האט צילקע שטיל געזאגט, איך בין נישט שולדיג.

— דאס קען זיין, דאס איז מעגליך, איך האב איהם שטענדיג געזאגט, אז ער זאל האבען פאר־שטענדניש פאר אייך, וואס קען מען דען וויסען וואס פון דערווייטענס טוט זיך, דאס וואס כלומרשטע גוטע פריינד שרייבען איז נישט גענוג מאסגעבענד אז מ'זאל קענען אורטיילען, איך בין געווען זיין בעסטער פריינד די גאנצע צייט ווען מיר האבען זיך געפינען אלס געפאנגענע, מיר האבען איינער פארן אנדערען נישט געהאט קיין סודות, אונז איז גע־גאנגען נישט שלעכט מיר האבען אפילו אלס געפאנ־גענע פערדינט געלד און אויך אוועקגעלעגט געלד. אבער דאס אלץ איז איהם נישט בעקומען ווען ער האט זיך דערמאהנט וועגען דער היים. איצט האט ער מיך אהערגעשיקט, אז איך זאל אייך בעוועגען, אז איהר זאלט קומען צו איהם צו פאהרען, ער איז גרייט אייך אלץ מוחל צו זיין, נאר איהר זאלט קומען צו איהם.

— האט ער אייך מיטגעגעבען א בריף פאר מיר.

— דאס איז די געשיכטע וואס איך האב דעם בריף נישט, ער האט געשריבען צו אייך אין מיין געגענווארט, ער האט פאר מיר געלייענט דעם אינ־האלט זיינעם און איך האב איהם אייך געוואלט מיט־נעהמען, ליידער האט מען מיר אבער דעם בריף צוגענומען אויף דער גרעניץ. מ'האט נאך אלץ מורא, אז דאס זענען שפיאָנישע בריוו און דעריבער נעהמט מען יעדען בריף צו אויף דער גרעניץ.

(המשך קומט)

שטרייקן און רווח-אקציעס

אקופאציע-שטרייק אין דער שאקאלאדען-פאבריק „פראגרעס"

אין דער שאקאלאדען־פאבריק „פראגרעס" (11. ליסטאפאדא 14) וואו עס זענען באשעפטיגט עטליכע צענדליג ארבייטער, צווישן זיי הויפטזעכליך אר־בייטערינס, האט אויסגעבראכן אן אקופאציע - שטרייק. די פירמע האט נישט האנארירט דעם אפ־מאך, וועלכער איז נישט לאנג געשלאסן געווארן אין דער שאקאלאדען - אינדוסטרי וועגן די אר־בייטס - באדינגונגען. זי האט געצוואונגען די ארבייטער צו ארבייטן מעהר אלס 8 שעה א טאג, רעדו־צירט די לוינען, נישט פארזיכערט די ארבייטער אין דער אובעזפיעטשאלניע א. ד. גל.

נאכדעם ווי די פירמע האט אפגעזאגט צו באַזייטיגן די אלע מניעות צו נארמאלע ארבייטסבא־דינגונגען — האבן די ארבייטער ערקלערט א שטרייק און אקופירט די פאבריק.

דער שטרייק דויערט שוין דריי טעג.

אין שפיטאל „קאכאנובקע" איז נאך נישט רוהיג

(א) ווי באקאנט איז דער שטרייק אין שפיטאל „קאכאנובקע" איבערגעריסן געווארן נאכדעם, ווי דאס מיניסטעריום פון געזעלשאפטליכער שוץ האט פארגעלעגט דעם סכסוך צווישן דער דירעקציע פון דעם שפיטאל מיטן פערסאנאל זאל געלעזט ווער־רען אויפן וועג פון אן ארביטראזש דורכן קרייז-אינספעקטאראט.

ווי מיר דערוויסן זיך, איז איצט די סיטואציע ווידער פארשארפט געווארן צוליב דעם, וואס די דירעקציע פונם שפיטאל וויל אויף דעם ארביטראזש נישט איינגיין.

די שטרייקענדע ארבייטער אין די טאשיעמסע און שנוראוואדלע אינדוסטרי צונעטרעטן צו דער ארבייט

(א) נאכדעם ווי עס איז אויף דער קאנפערענץביים ארבייטס-אינספעקטאראט צווישן די פארשטע־הער פון די פראפעסיאנעלע פאראיינען און די פאברי־קאנטען פון די טאשיעמקע און שנוראוואדעל אינדו־סטריע געקומען צו א באשלוס איבערצוגעבן די שטרייט פראגען צו לעזן דעם ארבייטס-אינספעק־טאר אלס ארביטער, האבן די ארבייטער אראפגע־נומען די אקופאציע פון די פאבריק-לאקאלן און איבערגעריסן דעם שטרייק.

וועגן א קאלעקטיווע אפמאך פאר די אנגעשטעלטע אין דער שטאטישער גאזאוניע

עס איז פארגעקומען א צווישן פאראיין קאנפע־רענץ פון די פארשטייער פון פאראיין פון קאמונאלע אנגעשטעלטע און פון די אנגעשטעלטע אין די אינ־סטיטוציעס פון עפענטליכען געברויך וועגן א קא־לעקטיווען אפמאך פאר די אנגעשטעלטע אין דער שטאטישער גאזאווניע.

עס איז אויף דער קאנפערענץ אויסגעארבייט געווארן א פראיעקט פון אן אפמאך פאר די אנגע־שטעלטע אין דער גאזאווניע, לויטן מוסטער פון דעם אפמאך אין די קאנאליזאציע און וואסער־לייטונג אונ־טערנעהמונגען.

ערב א אקציע צו נארמירן די ארבייטס-באדינגונגען פון די טעקסטיל-ארבייטער אין דער בעלכאטאווער אינדוסטרי

די ארבייטער אין די בעלכאטאווער פאב־ריקען האבן באשלאסן אין צוזאמענהאנג מיט דער געשאפענער סיטואציע אין דער טעקסטיל־אינדוסטריע איבערהויפט — ארויסצוטרעטן מיט א פאדערונג צו נארמירן די ארבייטס-באדינגונ־גען און לוינען פאר די ארבייטער אין די בעל־כאטאווער פאבריקען און שליסן א קאלעקטיווען אפמאך.

נישט אונטערגעשריבן דעם קאלעקטיווען אפמאך פאר די טעקסטיל-ארבייטער אין דער לאדזער פראווינץ

קאנטראל און שטראפן ביי די אזארקאווער פאבריקאנטן

(א) ווי מיר האבן בשעתו מיטגעטיילט האט דער קאלעקטיווער אפמאך פאר די טעקסטיל־ארביי־טער אין דער לאדזער פראווינץ געזאלט אונטערגע־שריבן ווערן עהערגעכטן, דעם 23. ה. ח.

די אונטערהאנדלונגען וועגן שליסן דעם דא־זיגען אפמאך האבן זיך געפירט כמעט א גאנצען ווינטער. ביי דער 23. קאנפערענץ אין דעם ענין, איז געקומען צו א שטרייק פון די ארבייטער. נאכ־דעם איז ענדליך געקומען צו א הסכם, מיט די אזארקאווער אינדוסטריעלער, וועלכע זענען געווען די איינציגע שולדיגע, וואס עס האט נישט געקאנט קומען צו א הסכם צווישן די ארבייטער מיט די ארבייטסגעבער. ביז צו דער צייט. די פאבריקאנטן פון זגערזש, קאנסטאנטין און אלעקסאנדער האבן באלד אויך מסכים געווען אונטערצושרייבן דעם קאלעקטיווען אפמאך.

עהערנעכטן, ווען דער אפמאך האט שוין גע־זאלט ענדגילטיג אונטערגעשריבן ווערן, זענען פלוצים ווידער געקומען די אזארקאווער פאבריקאנ־טען און זיך אפגעזאגט דעם אפמאך אונטערצושריי־בען. דער פראטאקאל פון דער קאנפערענץ איז, צו־ליב דעם, אונטערגעשריבן געווארן דורך די אנ־דערע דריי שטעט.

קיין אזארקאוו איז ארויסגעפאהרן א ספעציע־לע קאנטראל - קאמיסיע פון ארבייטס - אינספעקטא־יאט. אלס רעזולטאט פון דער לוסטראציע, זענען 80 איגהאבער פון קליינע לוין־וועבעריען צוגעצויגען געווארן צו פאראנטווארטליכקייט פאר עובר זיין אויף דעם געזעץ פון ארבייט און ארבייטס־צייט.

דורך די דאזיגע רעפרעסיעס שטרעבט די מאכט צו נארמירן די ארבייטס - באדינגונגען און לוינען פון די לוין-וועבערס אין אזארקאוו. צוליב דער אזאר־קאווער עקספלואטאציע פון ארבייטער קראפט, מיט וועלכער עס קאן נישט קאנקורירן קיין אנדערע שטאט, קאן ביז איצט נישט קומען צו א נארמי־רונג פון די ארבייטס - באדינגונגען פאר די לוין־וועבערס.

די פראגע וועגן נארמירן די ארבייט פון די לוין-וועבער אין דער פראווינץ איז ווידער געבליבן שטעקען אויף א טויטן־פונקט צוליב דער שולד פון די אזארקאווער אינדוסטריעלער.

ווייז אויף פסח
ווי אויך אלע אנדערע געטראנקען
גוט און ביליג
צו באקומען אין דער עלטסטער און באקאנטסטער אין אונזער שטאט ווייַנהאנדלונג פון
ע. שיקיער
אינהאבער: ישראל שיקיער
לאדז, שרודמיעסקא 3. טעל. 107-84.

אנגעהויבן זיך די פארטיילונג פון פסח-פראדוקטן פאר דער ארימער יודישער באפעלקערונג

נעכטן האט זיך אין „תומכי אורחים" און „נותן לחם" אנגעהויבן די פארטיילונג פון פסח-פראדוקטן פאר דער ארימער יודישער באפעל־קערונג.

סיי אין „נותן לחם" און סיי אין „תומכי אורחים" האט מען צאויף די טאלאנען פונאנדער־געטיילט גאנצע היבשע פעקלעך פראדוקטן, וועל־כע זענען באשטאנען פון מצה, אייער, רייבעכץ, וויין, צערעס, צוקער טיי ליכט און ציבעלעס.

ביי דער פארטיילונג האבן מיט גרויס איבערגעבענהייט געארבייט די פארוואלטונגס־מיטגלידער פון די דאזיגע פאראיינען.

אויך אין „בית-עם" האט זיך נעכטן אנגע־הויבן די אקציע פון פארטיילן פעקלעך פרא־דוקטן.

די פסח-אקציע פון „בית-עם"

די לעצטע טעג איז די פארוואלטונג געווען גע־צוואונגען צוליב די גרויסע צאהל ניע ווענדונגען פון פאראיינען, וועלכע די יום-טוב שטיצע מוז ער־טיילט ווערן, טראץ דעם, וואס די מיטלען זענען פולשטענדיג אויסגעשעפט, צו מאכען גרויסע אנ־שטרענגונגען אויף צו שענקען דעם פעהלענדען סכום פאר דער פסח-אקציע.

צו דעם צוועק האט די פארוואלטונג ארויסגע־שיקט א דרינגענדע ווענדונג צו די מיטגלידער און סימפאטיקער ארויסצוהעלפען און ביישטייערן מיט באשטייערונגען לטובת דער אקציע. אין דעם אויפ־רוף ווייזט דער קאמיטעט פאר דער פסח־אקציע אן, דאס די אויסגאבען פון דער פסח־אקציע שטייגען הייריאהר איבער, לגבי פאראיאהרען סיי צוליב די פרייזן-העכערונג אויף פראדוקטען, סיי צוליב דער גרויסע צאהל רעפלעקטאנטען אויף אונטערשטיצונג אויף איבער 100 פראצ. און די הכנסות זענען בערך נישט געוואקסען. די ווענדונג ענדיגט זיך מיט א אפעל אין די לעצטע טעג זיך אנצושטרענגען און ביישטייערן וויפיל יעדער איז ביכולת.

טרינקט טעה
טרינקט גוטען טעה
טרינקט וויסאצקיס טעה № 74
כשר לחג הפסח

צוויי געהאנגענע און איין גע'סם'טער

(א) אויף דער אנדזשעיא גאס 41 האט זיך געהאנגען דער 33-יאהריגער וולאדיסלאוו-רישארד סקאלסקי, פון דער שטריק האט מען איהם ארונ־טערגענומען נאך א לעבעדיגען און פאגאטאוויע האט איהם ערטיילט ערשטע הילף.

דאס זעלבע האט פאסירט מיט א געוויסען אלפרעד מאטאי (אויף מאכנאצקיעגא 16—18). די סיבות אין די ביידע זעלבסטמארד-פאלען זענען נישט פעסטגעשטעלט געווארן.

אויף טארגאווא 47 האט זיך געסם'ט דער 28-יאהריגער וולאדיסלאוו אוטשארעק. אויך איהם האט פאגאטאוויע ערטיילט ערשטע הילף.

ZACHĘTA
זגערזשער 26
פרעכטיגער
יום-טוב-פראגראם!
הערליכע פוילישע פראדוקציע א. ג.
Trędowata
אין די הויפט-ראלען:
M. Ćwiklińska
Brodniewicz
K. Junosza-Stępowski
אנהויב 4 נ"מ, שבת און זונטאג—12 בייט.

טעה
כשר לפסח
פיינשמעקער
טרינקעז
Amatorska z premią
אין פאקונג 250 גראם
Br. K. i C. POPOWY

א טויטע פרוי אויפגעהאנגען אויף א טעלעגראפען-סלופ

(ז) אויף דער באהן־סטאציע זשאקאוויצע האט מען געטראפען הענגען אויף א טעלעגראפען־סלופ אן אומבאקאנטע טויטע פרוי.

עס איז פארארדענט געווארן א שטרענגע אויספארשונג.

ס'איז דא א חשד, אז מ'האט זי דערמארדעט און דערנאך אויפגעהאנגען, כדי צו מאסקירען א זעלבסטמארד.

א טראמוואי ארויף אויף א וואגען

(א) נעכטען 7 אינדערפריה איז אויף דער בזשע־זשינער גאס נומער 104, א טראמוואי ארויפגעפא־רען אויף אן אנגעלאדענעם וואגען, מיט וועלכען עס איז געפאהרען דער פויער וואוזשיניעץ ווישניאק פון דארף קאטשיוועק, ראוור קרייז.

דער וואגען איז צובראכען געווארן און דער פויער האט זיך שטארק צוקאליעטשעט. פאגאטאוויע האט איהם ערטיילט ערשטע הילף.

אויך דער טראמוואי איז באשעדיגט געווארן. פון די פאסאזשירען האט קיינער נישט געליטען.

זעלבסטמארד-פרובען פון אן ארבייטסלאזען

(א) אויף ספאצעראווע 59 האט געפרובט בעגיין זעלבסטמארד, איבערשניידענדיג זיך דעם האלז מיט א ראזיר־מעסער, דער 27־יעהריגער א־בייטסלאזער אנטאני כלעבאווסקי.

דעם זעלבסטמערדער האט מען געפונען א בע־וואוסטלאזען אין א קאלוזשע בלוט. די ארויסגע־רופענע פאגאטאוויע האט איהם אין א שווערען צו־שטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל

פארוואונדעט א וויוואט-שיסער

(א) אויף דובנע 34 (כאיני)) האט דער 22־יאהריגער וולאדיסלאוו ביסקופ זיך נעכטען אינ־דערפריה געגומט פון א סטראשאק שיסען „בא וויוואט".

דער רעזולטאט דערפון איז געווען, אז ער האט זיך שווער פארוואונדעט אין אן אויג.

פאגאטאוויע האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל

צווישען שכנים

(א) בעת א געשלעג צווישען שכנים אין הויז אויף קאזשמיאנא 6 האט דער 29 יעהריגער סטא־ניסלאוו קאצפערסקי בעקומען א קלאפ אין קאפ מיט א האמער אזוי, אז עס האט געפלאצט ביי איהם דער שארבען און ער האט באקומען א גע־הירען אנצינדונג. די פאגאטאוויע האט איהם אין א שווערען צושטאנד אפגעפיהרט אין שפיטאל.

ארעסטירט מיט'ן פעקעל

(ז) א פאליציי אגענט האט נעכטען ביי־טאג ארעסטירט אויף דער גאס — ביי שפנקעוויטשא גאס 3—5 — א געוויסען הענעך האניג (זשורא־וויע 9), וועלכער האט מיט זיך געטראגען א פעקעל סחורה אין דעם ווערט פון 500 זלאטיס, וואס איז ארויסגעגנבעט געווארן אין דער עקס־פעדיציע אויף פילסודסקיעגא 78.

פוילישע רייזע-ביורא
„ORBIS"
לאדז, פיעטריקאווער 65 און 16
טעל. 101-01 און 266-05
קיין פאלעסטינע מיט א עראפלאן
פון 780 זל.
די ביליגסטע אויספלוגן קיין פאלעסטינא פון 385 זל. — ביליגע פרייזען קיין פראנקרייך, בעלגיען און ענגלאנד. אברייזעס יעדען מיטוואך און שבת. ים-אויספלוגען מיט פוילישע שיפען קיין לאנדאן, אמסטערדאם, קאפענהאגען, שטאקהאלם, קאנסטאנטינאפאל א. אז. וו.

מוראדיג אומגליק מיט צוויי יודען

צוזאמען מיט 3 דייטשען זענען זיי דערטרינקען געווארען אין טייך קרעזו אין נאווידוואר

וו אַ ר ש אַ, 24 (טעלעפאָניש)

אין נאָווידוואָר, הינטער וואַרשאַ, האט היינט פּאַסירט אַ מוראַ'דיג אומגליק.

מיט אַ לאָדקע זענען אויפ'ן טייך קרעזון געפאָהרען 5 פערזאָן, דערונטער 2 יודען. אין אַ געוויסען מאָמענט האט די לאָדקע זיך איבערגעקעהרט און אַלע 5 מענשען זענען אריינגעפאַלען אין טייך.

די מוראַ'דיגע סצענע פון אומקום פון די 5 הילף־רופענדיגע מענשען האבען צופעליג בייגעוואוינט עטליכע פערזאָן, וועלכע האבען גארנישט באוויזען צו טון, בכדי צו ד'אַטעווען די אונטערגייענדיגע.

אלע 5 מענשען זענען אומגעקומען. פון טייך האָט מען זיי ארויסגעצויגען ט יטע. די צוויי טראַגיש־אומגעקומענע יודען זענען: יעקב איוואַן, 50 יאָהר אַלט, וועלכער האָט פאַרמאָגט אַ פרוי מיט 7 קינדער, און דער 46־יאָהריגער משה הערש באַטקאָווסקי. די איבריגע 3 אומגעקומענע זענען דייטשען פון דער דייטשער קאָלאָניע נעבען נאָווידוואָר.

דער פאַל האָט ארויסגערופען אין נאָווידוואָר און אומגעגענט אַ דערדריקענדיגען רושם.

וואס איז די סבה פונ'ם פלוצלינגען טויט פון פרוי פאַריל־עוויטש?

פעסטשטעלונגען פון באריהמטע פראפעסארען, וועלכע האבען אונטערזוכט די פארשטארבענע

וו אַ ר ש א, 24 (טעלעפאָניש)

נאָכן חורבפיהרען כעמישע און היסטאָלאָגישע אונטערזוכונגען אין קערפּער פון דער פארשטאָרבענער פרוי וואַנדאַ פאַרילעוויטש, האָבען די עקספּערטען פון פּאַטאָלאָגישער אַנאַטאָמיע פּראָפ. ד"ר טשעכאַנאָווסקי, פּראָפ. וואָכהאָלץ און פּראָפ. אַלפּריכט אָפּגעגעבען דעם אויספאָרשונגס־ריכטער פאָלגענדע ערקלערונגען וועגען די סיבות פון דער פאַרילעוויטש'ס טויט, נעמליך:

די פאַרילעוויטש איז געוואָרען שטאַרק אויסגעמאַטערט און דערשעפּט צוליב פּסיכישער דעפּרעסיע און מחמת דער פאַטאַלער סיטואַציע, אין וועלכער זי האָט זיך געפונען צוליב'ן מאַנגעל אין אַזוי גערופענע „כלאָרקי". עס איז נישטאָ קיין סיבה צו באַהויפּטען, אַז דער טויט פון דער פאַרילעוויטש איז געקומען פּלוצלינג אָדער פון פאַרגיפטונג.

אין שייכות דערמיט וועט דער אויספאָרשונגס־ריכטער איבערשיקען די אַקטען דעם פּראָקוראָר בכדי צונויפצושטעלען דעם באַשולדיגונגס־אַקט קעגען די איבריגע אָנגעקלאָגטע.

צו דער
וועלט־אויסשטעלונג אין פאריז
ארגאַניזירט די רעדאַקציע פון
„נייעם פאָלקסבלאַט"
דעם ביליגסטען און בעקוועמסטען
אויספלוג פאַר די לעזער
פרטים וועלען מיר ברענגען
אין די נאָהענטסטע טעג.

געהיימניספולער מארד איבער א דאקטאר

אין העלען טאָג צווישען הונדערטער דורכגייער

ק ר אַ ק אָ, 24 (טעלעפאָניש)

היינט ארום 2 נאָכמיטאָג איז אויף דער פּאָדגורסקי גאַס, אויף די אויגען פון צאָהלרייכע דורכגייער, אויסגעפיהרט געוואָרען אַ מארד איבער דעם באַקאַנטען קראָקאָווער דאָקטאָר עזאָטשעק וואָיטאָוויטש. עס איז אינטערעסאַנט, אַז דער מערדער איז געווען אַן אַבסאָלווענט פון מעדיצין, אַ געוויסער סטאַניסלאַוו גורא, וועלכער איז אויף דערזעלבער גאַס געגאַנגען צוזאַמען מיטן ד"ר וואָיטאָוויטש.

גורא איז דעם 20 ר. ח. געקומען פון לעמבערג און האָט טעלעפאָניש זיך אָפּגעשמועסט מיט ד"ר וואָיטאָוויטש זיך מיט איהם צו טרעפען.

גייענדיג מיט ד"ר וואָיטאָוויטש אויף פּאָדגורסקי גאַס האָט טורא אַרויסגענומען אַ רעוואָלווער, עטליכע מאָל געשאָסען אויף ד"ר וואָיטאָוויטש, וועלכער האָט באַקומען שווערע וואונדען אין קאָפּ, פון וועלכע ער איז געבליבען ליגען טויט אויפן אָרט.

ווען דער קרבן איז שוין געלעגען אויף דער ערד אין אַ טייך בלוט, האָט דער מערדער נאָך אויסגעשאָסען די איבריגע קוילען פון זיין רעוואָלווער. דעם פאַרברעכער האָט די פּאָליציי תיכף אָפּגעפיהרט אין אַרעסט.

די סיבה פון אויסטערלישען מארד ווערט נאָך אויסגעפאָרשט.

שטורעם מיט דונערס איבער פיעטריקאוו

אַ פייער דערהרגעט געווארען ביים הערען ראַדיא

פּ יעטרק אָ וו, 24 (טעלעפאָניש)

היינט נאָכמיטאָג האָט זיך איבער פּעטריקאָוו און אומגעגענט אריבערגעטראָגען אַ שטורעם מיט דונערס, פאַראורזאַכענדיג גרויסע שאָדענס אין גאַנצען פּאָוויאַט.

אין דאָרף וואָלאָדזשימיעזש האָט אַ דונער געטראָפען אין אַ ראַדיאָ־אַנטענע און דערהרגעט אויפ'ן אָרט דער פּויער יוזעף ווענגלאָווסקי, וועלכער האָט ביים אַפּאַראַט גראָד געהערט אַן אוידיציע. אין דאָרף קאָלאָ האָט אַ דונער אַרויסגערופען אַ שׂרפה אין דער ווירטשאַפט פון וויקטאָריא קאָוואַלעווסקא. די גאַנצע ווירטשאַפט איז פאַרניכטעט געוואָרען.

אכטונג, גייער'ס ראַיאָן!
שאָקאָלאַד, קאַרמעלען און מאַרמעלאַד, אויך טעה כשר לחג הפסח בהכשר מראבינעט מווילנא ומוואַרשא צו בעקומען ביי
„ERA" (אינה: ר. אלטמאַן)
נאַוואָ־זאַזשעווסקאַ 2, טעל. 258-91 און 217-85.

אפּעל וועגען פּסח־עסען

פאַר די יודישע ארעסטירטע אין ארישעוו

וו אַ ר ש אַ (י.ט.אַ.) יט"א האָט ערהאַלטען פאָלגענדע מעלדונג פון דער יודישער קהלה אין וויסקיטקי:

אין דעם צוואַנגס־ארבייטס־הויז אין אַרישעוו, צוויי קמ. ווייט פון וויסקיטקי געפינען זיך 40 ארעסטירטע יודען. די יודישע קהלה אין וויסקיטקי פלעגט שטענדיג באַזאָרגען די ארעסטירטע מיט פּסח־עסען. היי־יאָהר אָבער איז די פינאַנסיעלע לאַגע פון דער קהלה אַזוי שווער, אַז זי קען נישט קומען צו הילף די אייגענע נויט־באַדערפטיגע. די קהלה אין וויסקיטקי אַפּעלירט דעריבער צו יוד. קהלות, אינסטיטוציעס און יחידים, זיי זאָלען צושיקען שפענדונגען, כדי צו באַזאָרגען מיט פּסח־עסען די יודישע אַרעסטירטע אין אַרישעוו.

פראצעסען פאַר שטיצען די ארא־בישע טעראריסטען

ירושלים (יט"אַ) „אַל ליוואַ" טיילט מיט, אַז עס ווערען צוגעצויגען צו געריכטליכער פאַראַנטוואָרטליכקייט אַ גרויסע צאָהל אַראַבישע יוגענטליכע אין עכו און נאַטאַבלעם פון צוויי דערפיאָטען דערפער אונטער דער באַשולדיגונג, אַז זיי האַלטען אונטער שטענדיגע באַציהונגען מיט די באַוואָפענטע פאַנדעס און פלעגען אויסבאַהאַלטען באַנדיטען.

Dr. med.
HALTRECHT
ספּעציעל־ארצט פאַר הויט־, געשלעכטס קראַנקהייטען און מענער־שוועכע
האָט זיך איבערגעצויגען פון פּעטריקאָווער 10 אויף
161 פּיעטריקאָווער 161
טעל. 245-21.
נעהמט אָן פון 8 ביז 2 בייטאָג און פון 7 ביז 9 אָוו.
זונטאָג און חגאות פון 9 ביז 1 בייטאָג.
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פּרייזען

1־טע לעטשניצע
מיט שטענדיגע בעטען
פאַר כירורגיע פון ציינער, קיהן־באַקען און יאַסלעס
פון Dr. med.
Sadokierski
פּיעטריקאָווער 56, טעל. 129-77
עמפּפאַנגס־שעה'ן פון 9 פריה ביז 12 בייטאָג

מבינים אנערקענען
וויסאצקיס טעה
נומער 74
אלס די בעסטע
געדענקט
וויסאצקיס 74

וויכטיג פאַר דאַמען
נור 2 זל. ווערען נאָר איבערגע־נאָכט די עלטסטע
היטען
אויף גאַנץ נייע און אויך נייע היטען צו
3.50
„TOLA"
25 Zawadzka 25

Dr. I. Piechowicz
ספּעציאַליסט פאַר אַקושעריע און פרויען־קראַנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואַנגערשאַפט
האָט זיך איבערגעצויגען אויף
20 שרודמיעסקאַ 20,
טעל. 107-79.
נעמט אָן פון 8–9 פריה און פון 3–7 אָוו.

Lek.-Dentysta
Jakób Karmazyn
2 פּאָלודניאָוואַ 2
טעל. 114-36.
נעמט אָן 9–1 און פון 4–7 נאָכמיטאָג

דער גרעסטער אויסוואַהל
און די ביליגסטע פּרייזען אויף
ראַהמען
צו בילדער ווי אויך צו פאַרהאַנגען
בעקומט איהר נור אין דער בעוואוס־טער ראַהמען־פאַבריק פון
י. צווייליך, לאָדז,
נאַרוטאָוויטשאַ 11, טעל. 153-35.

בריפבויגען, קאָנווערטען, רעכנונגען, חתונה־קאַרטען, פּערש. עטיקעטען
האַלאָ!!!
יעדע אונטערנעהמונג, יעדעס געשעפט נויטיגט זיך אין דרוק־ארבייט
נאָר אין דער שנעל־דרוקעריי
בראַמבערג
לאָדז, צעגעלניאַנאַ 8 טעל. 255-09
בעקומט איהר דרוקארבייט אין פיינסטער אויספיהרונג מיט די מאָדערנסטע שריפטן צו די ביליגסטע פּרייזען.

Dr. med.
M. TAUBENHAUS
ספּעציאַליסט
פאַר אַקושעריע און פרויען־קראַנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואַנגערשאַפט
זגערזשער 11, טעלעפאָן 246-09
נעמט אָן פון 8–9 פריה און פון 4–8 אָוו.

Dr. RÓŻANER
ווענערישע און געשלעכטס־קראַנקהייטען
9 נאַרוטאָוויטשאַ 9
נעהמט אָן פון 9 פריה ביז 1 בייטאָג און פון 5 ביז 8 אָווענד.

לעטשניצע
פאַר ווענערישע־קראַנקע
מענער־שוועכע און הויט־קראַנקהייטען
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
פּיעטריקאָווער 45
מעטיג פון 9 פריה ביז 9 אָווענט.
פרויען און קינדער נעמט אָן א פרוי־דאָקטער פון 11–1 און פון 5–7 אָווענד.

Dr. med. LEON FAMILIER
אינערליכע און קינדער־קראַנקהייטען
6. שערפּיעז 37 בענעדיקטאַ
נעהמט אָן פון 5—7 נאָכמ.

ד"ר העללער
ספּעצ. פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער־שוועכע
8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89
נעמט אָן פון 8–11 און פון 4–8 אָוונט
זונטאָג פון 10–2 מיטאָג.
פאַר פרויען — אַ ספּעציעלער וואַרטע־זאַל
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פּרייזען

Doktór
A. S. Tenenbaum
אינערליכע קראַנקהייטען
(ספּעציעל לונגען)
Piotrkowska 109 tel. 220-29
נעהמט אָן פון 6–8 אָווענד.

אויערען, נאָז און האַלז און לונגען־קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. RAKOWSKI
פּיעטריקאָווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע (צוועקס אָפּעראַציע א. אז. וו. ווי אויך אַמבולאַטאָרישעס פון 9–2 און פון 4–8 אָווענד
ביי דער קליניק אין טעטיג
א רענטגען־ גאַבינעט
פאַר דורכלייכטונגען און עלעקטראָטעראַפּיעס

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראָלאָג
ספּעצ. פאַר ניערען בלאָז און אורין־קראַנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95

ס'ווערט געזוכט צו קויפען
אַ דרוק־מאַשין
אַ צילינדער, אַ האַלבער בויגען 95 x 63 (ליליפּוטקאַ). — אָפּערטען אונטער "W" אין אַדמיניסטר. פון „נייעס פאָלקסבלאַט":

Dr. med.
P. Braun
ספּעצ. פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט־קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער־שוואַכע
צעגעלניאַנאַ 4, טעל. 100-57
נעמט אָן פון 8—2 מיטאָג און פון 4—9 אָוו.
ספּעציעלער וואַרטע־זאַל פאַר פרויען.
פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע־פּרייזען

טעאטער, מוזיק און פארוויילונג (קאמוניקאטען)

גרויסע צוגרייטונגען צו דער באנייאונג פון „יאשע קאלב".

שוין לאנג איז אין פילהארמאניע נישט אזוי פיל געטון געווארען, ווי איצט בעת די צוגרייטונגען פון „יאשע קאלב". א גאנצער שטאב פון פארשידענע פאכ-לייט גרייטען צו די טעכנישע ארבייט פון דער גרויסער באנייטער אויפפיהרונג; עס האבען זיך פאראייניגט אלע שאפענדע כוחות פון טעאטער-וועזען, אנהויבענדיג פון מאליארעס, קונסטלער, ארבייטער, מוזיקער, אקטיארען און אלע אין איינעם שאפען דעם גרויסען ספעקטאקל, וואס הייסט „יאשע קאלב".

די פרעמיערע וועט געגעבען ווערען זונטאג דעם 28-טען דעם צווייטען טאג יום-טוב) פונקט 12 א זייגער פריהמארגען.

האנקא אָרדאָנובנא

ווי מיר דערוויסען זיך איז די טעג דורכגעפאהרען דורך ווארשא אין גוט אריין פון איהר מאן פירשט טישקעוויטש אין דער געגענט פון ווילנא האנקא ארדא-נובנא.

זי איז צוריקגעקומען פון בערלין נאך א ריי ערפאל-גען אין וויכטערגארטען, וואו זי איז אויפגעטרעטען אין משך פון 3 חדשים ביי אויספארקויפטע הייזער.

צי די דערמאנטע קינסטלערין וועט פארבלייבען אין לאנד אדער אפפאהרען קיין אויסלאנד איז פארלויפיג נאך נישט באקאנט.

פון די פוילישע טעאטערס

אין די פוילישע טעאטערס ווערט הייגט, מארגען און שבת, צוליב חגא נישט געשפילט.

אין שטאטישען טעאטער ווערט געשפילט זונטאג 8.30 אוונט „לאטא וו. נאהאנט".

אין טעאטער פאלסקי ווערט געשפילט זונטאג 8.30 אוונט „ראז שיען טילקא דשיע".

אין פאפולארני ווערט זונטאג 8.15 געשפילט „פרא-פעסיא פאני ווארען" מיט הארעצקא אין דער הויפט-ראל.

אויסשטעלונג פון מאלער יצחק ברוינער

אין לאקאל פון „וויזא"

שוין א לאנגע צייט האט לאדז נישט געזעהען קיין אויסשטעלונג פון דעם אזוי פאפולערען און באליבטען קינסטלער יצחק ברוינער, וועלכער האט זיך קונה שם געווען אין דער יודישער קולטור-וועלט אלס איינער פון די באגאבסטעסטע און מאדערנסטע פלאסטיקער.

איצט שטעלט ברוינער אויס א גרויסע צאהל פון זיינע מעטאלא פלאסטיק, אקווארעלען און פאס-טעלען אין לאקאל פון „וויזא". די ערעפענונג פון דער אויסשטעלונג קומט פאר זונטאג, דעם 20. מערץ און וועט זיין א געשעהעניש אין דער קינסטלערישער וועלט אין לאדז.

ראדיא - פראגראם

דאנערשטאג, דעם 25-טען מערץ

6.33 גימנאסטיק, 6.50 מוזיק (פליטען). 7.15 ידיעות, 7.35 פליטען, 11.57 צייט-סיגנאל, 1203 מא-צארט (פליטען), 12.40 ידיעות, 12.50 קאנצערט אויף פארלאנג (קאנצערט זשוטשען), 2.57 לאדזשער בערזע, 3 ווירטשאפטליכע ידיעות, 3.15 רעקלאמע-קאנצערט, 4 סימפאנישע מוזיק, 4.20 שמועס פאר קינדער, 4.35 מו-זיק. אודיציע, 5.05 רעפעראט, 5.20 פארמעבזאן-קאנ-צערט, 5.50 „בוך און וויסען", 6 אקטועלער שמועס, 6.13 ספארט-ידיעות, 6.20 ארקעסטער און וויאלענטשעל (פלי-טען). 6.35 ווירטשאפטליכער שמועס, 6.50 אקטועלער שמועס, 7 אודיציע, 7.30 קאנצערט פון גריכישע מו-זיק. 8 רעפעראט, 8.15 סימפאנישער קאנצערט (בעת דער פויזע: אוונט-ידיעות, אקטועלער שמועס), 10.30 פלי-טען.

אפטייקען.

הייגטיגע נאכט - דיזשורען

(א) שטעקעל (לימאנאווסקיעגא 37), יאנקע-לעוויטש (אלטער מארק 9), סטאנקיעוויטש (פא-מארסקא 91), באדקאווסקי (זאווארזקא 45), גלו-כאווסקי (נארוטאוויטשא 6), האמבורג (גלובנא 50) פאוולאווסקי (פיעטריק. 307).

פאדערט איבעראל

ווייז און מעהד

מיט דער מארקע

„בארווין"

ווארשאווער אפיציעלע בערזע

האלאנד	–	–	–	–	288.95
לאנדאן		–	–		25.80
ניו-יארק (קאבעל)	–	–	–		527 ³/₄
פאריז	–	–	–	–	24.24
פראג	–	–	–	–	18,27
ציריך	–	–	–	–	120,25

אפיציעלע פראצענטיגע פאפירען

באנק פאלסקי	–	–	–	98,50
3 % אינוועסטיציע I	–	–	–	64,00
3 – II	–	–	–	63,00
4 – דאלארובקע	–	–	–	44.00
7 – סטאביליזאציע	–	–	–	3,68
5 – ווארש.	–	–	–	56.63
5 – לאדזער	–	–	–	50,50

אלפוילישער צוזאמענפאהר

פון די צער-בעל-החיים-געזעלשאפטען אין לאדז

(א) אין לאדז איז פארגעקומען א צוזאמענ-פאהר פון דעלעגאטען פון די צער-בעל החיים-געזעל-שאפטען. עס זענען געקומען א 50 דעלעגאטען.

דער צוזאמענפאהר האט באשלאסען צו שא-פען אן אלפוילישען פאראיין פון די געזעלשאפטען צו שיצען חיות און אנגענומען א ספעציעל אויסגע-ארבייטען סטאטוט פאר דעם נייעם פאראיין. דאס זיץ-ארט פון דער נייער געזעלשאפט זאל זיין אין ווארשע.

אין דעם ניי-געשאפענעם פאראיין זענען אריינ געטרעטען די צער בעל החיים געזעלשאפטען פון ווארשע, לאדז, לעמבערג, קראקא, פוזען, ווילנע, גראדנע, קאטאוויץ און אנד.

אן אבלאווע אויף גנבים

(ז) בעת אן אבלאווע, וואס איז אדורכגע-פיהרט געווארען נעכטען ביינאכט (פון 4 ביז 8 אינדערפריה) אין פארשידענע „מעלינעס", בפרט אויף די עקען שטאט, זענען ארעסטירט געווארען עטליכע צעהנדליג פארברעכער, וואס ווערען שוין לאנג ארומגעזוכט דורך דער פאליציי.

פארמשפט א קאפעלושעז-גנב

א געוויסער זיגמונט הופערט (פון בלא-טארסקא 9), וועלכען מען האט געכאפט ביים גנבענען קאפעליושען אין די קאנצעלאריעס און ווארט-צימערן פון אדוואקאטען — איז נעכטען פארמשפט געווארען אויף 10 חדשים טורמע.

הייגט פרעמיערע

גרויסע דראמע פון דער דזשונגלי

„דאס אנטלויפען פון טארזשאן"

פרייזען פון די פלעצער אויף אלע סעאנסען פון 54 גר.

אנהויב פון די סעאנסען: אין געוו. טעג 4 נאכמ. שבת, זונטאג און יום-טוב—12 א זייגער ביימאג.

J. WEISSMÜLLER

אין דער הויפט-ראלע

הייגט פרעמיערע!

קלאנג-קינא

CAPITOL

זאוואדזקא 16

בחנם ווערט צוגעפאסט אלערליי גלעזער!

„OPTICUM"

28 פיעטריקאווער 28

בעזיצט אויף לאגער א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע ברילען, בינאקלען, אלערליי צילינדער-גלעזער, קאמ-בינירטע גלעזער, טערמאמעטערס, אלעס צו די ביליגסטע פרייזען.

ס'ווערען אויך אויסגעפיהרט זעמטל. רעפעראטורען פינקטליך און רעעל; — געדענקט די אדרעס עס ווערען אנגענומען אלע ארט רעצעפטען פון די ה"ה דאקטוירים

Dr. med.

G. GERSZTAJN

ספעצ. פאר אויגען-קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט

Traugutta 12, tel. 175-10

נעמט אן פון 11–2 און פון 5–8.30

Dr. med. I. SER

choroby wewnętrzne

האט זיך איבערגעצויגען אויף

Al. I-go Maja 3, tel. 174-41.

נעהמט אן פון 4–6 נאכמ.

קליינע אנאנסען

ז זלאטי

אנאנס ביז 1 זלאטי

פערשידענעס

געלעגענהייטליך ביליג צו פארקויפען פארשידענע מעבעל-שטיקער. לאמפען ווי אויך א קונסט-גאבעלין. צו ערפאהרען ליסטאפאד 22 וו. 4.

אין פערלויף פון 3 מאנאטען לערן איך די העברעאישע שפראך אין ווארט און אין שריפט מיט אלע כללים ודקדוקים אויך מפטיר מיט א דרשה צו א בעל מצוה. פרייז צוגענגליך. מיין אדרעס: גדאנסקא 24, לעהרער א. איטקין.

אכטונג, לאדז און פראווינץ!

די לאנג-עקזיסטירענדע פירמע פון

יודישע לאנגע מלבושים

מ. לאבערשטיין מאכט באקאנט די געעהרטע קונדשאפט, דאס מען געפינט איצט פערזעהען מיט'ן גרעסטען אויסוואהל פון לאנגע מלבושים ווי אויך א ספעציעלע אפטיילונג פון די בעסטע קוואליטעטען סחורות אויף בעשטעלונגען, וואס ווערען אויסגעפערטיגט אין דער קורצסטער צייט לויט'ן פארלאנג. געדענקט דעם אדרעס!

משה לאבערשטיין

אנדראווא 1, אין הויף, 1. שט: לינקס

דאקטאר

צ. י. פראוודא

אינערליכע קראנקהייטען

20 זגערזשער 20

טעל. 133-26.

נעמט אן פון 5–7 אוונד.

בעקומען אויסצייכנונגען און א גאלדענעם מעדאל אויף די אויסשטעלונגען אין די גרעסטע שטעדט פון אייראפע און אין תל-אביב (ארץ-ישראל)

פארקויפט אין אלע שפייכלען, אפטייק-סקלאדען און פארפומעריעס.

Fabr. Chem. - Kosm. „Pharmachemja", Bydgoszcz.

וויכטיג פאר ברוך-קראנקע

(רופטורען) זאווי פון פערקרימונגען פון רוקען-ביין (הויקערס). פאראליזשען, ביין-שווינדזוכט, פלאטפוס און פערשידענע אנדערע פערקריפלונגען-ליידענדע.

פאר פערשידענע ארט רופטורען פערעלטערטע און די גרעסערליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-באנדאזשען לויט מיין מע-טאדע היילן און בעזייטיגן ראדיקאל יעדן איינציגן ברוך.

ביי מאגען און קישקע - זענקונג ספע-ציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע לייב-הייל-באנדא-זשען.

פאר הויקערס ספעציעלע גארסעטען און גלייכהאלטערס.

געגען ביין-שווינדזוכט ספעציעלע אר-טאפעדישע אפאראטען פון אלע סיסטעמען.

געגען שמערצענדע פלאטפים ספע-ציעלע ארטאפעדישע איינלאגען לויט גיפס-מאדעלען.

געגען קרומע אדערן ספעציעלע גומי-שטרימפ לויט מאס.

קינסטליכע הענד און פיס

ספעציעלע הייל-ארטאפעדישע אנשטאלט ספעצ. ארטאפעד

א. פעטריקעוויטש, לאדז

9 פיראמאווטשא 9, טעל. 09-177 (פריהער אלגינסקא)

אכטונג! קראנקע מוזען זעלבסט ערשיינען.

מויזענטער דאנקזאגונגען קענען בעוויזען ווערען

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI
Wydział Techniczny
Inspekcja Budowlana

ZARZĄDZENIE

w sprawie utrzymywania budynków w stanie niezagrażającym bezpieczeństwu osobistemu lub publicznemu.

Na podstawie art. 377 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku (Dz.U.R.P. nr. 23, poz. 202) o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli w brzmieniu zmienionym rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz.U.R.P. nr. 86, poz. 663) i z dnia 28 grudnia 1934 r. Dz.U.R.P. nr. 110, poz. 976) oraz Ustawą z dnia 14 lipca 1936 roku (Dz.U.R.P. nr 56, poz. 405) Zarząd Miejski **wzywa wszystkich właścicieli nieruchomości lub osoby, w ich imieniu działające, by niezwłocznie przystąpili do remontu swych budynków** —

i aby budynki swe utrzymywali w stanie dobrym, czysto i porządnie i nie dopuszczali, by budynki wskutek zaniedbania zagrażały bezpieczeństwu osobistemu lub publicznemu, oddziaływały szkodliwie na zdrowie mieszkańców lub szpeciły ulice i place publiczne.

Winni niezastosowania się do niniejszego zarządzenia pociagani będą do odpowiedzialności karnej na zasadzie art. 399 wyżej cytowanego rozporządzenia i ulegną karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 złotych.

Łódź, dnia 23 marca 1937 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta
(—) MIKOŁAJ GODLEWSKI

Centralna Poradnia Wenerologiczna

ווענערישע, הויט און מענער-שוועכע.

ספעציעל קאסמעטישער קאבינעט

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אין אוונד פרויען נעמט אן א פרוי-דאקטאר.

Piotrkowska 88

tel. 143-63.

וויזיט 3 זל.

רעטשניצע

פאר ווענעריש-קראנקע

פון דאקטוירים-ספעציאליסטען

לאדז, זאוואדזקא 1, טעל. 205-38

טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונט.

ווענעריש-קראנקע. מענער-שוועכע און הויט-קראנקהייטען

אנאליזען פון בלוט און אורין

די פארהיטונגס-סטאציע

איז טעטיג א גאנצען מעת-לעת

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.

אבערארטונג 3 זל.

Dr. med. Niewiażski

ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט - קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער - שוועכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

פראנט, 1טער שטאק

נעהמט אן פון 8-11 און פון 5-9 אוונט

זונטאג און יום טוב פון 9-1 נאכמיטאג.

ספעציעלער ווארטע - זאל פאר פרויען

נעמט אן פון 11-9 און ביז 8-6 אוונט.

Dr. med.

JÓZEF FINKIEL

אינערליכע קראנקהייטען

(ספעציאליסט פאר הארץ און לונגען-קראנקהייטען)

האט זיך איבערגעצויגען אויף

זאוואדזקא 6, וו. 8,

טעל. 200-90.

נעהמט אן פון 6 ביז 8 אוונד.

Ze wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub. Redaktor odpowiedzialny: Chanon Kawiman
Czcionkami i drukiem „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.